

Na potep v naravo

Avtorji:

1. Lara Šijanec, 9. b
2. Tamara Duh, 9. b
3. Tamara Lovrenčič, 9. b
4. Matjaž Trinkaus, 9. b
5. Mojca Šauperl, 9. b
6. Liliija Simonič, 9. b
7. Larisa Kocbek, 9. b
8. Denis Ramšak, 9. b

Mentorici:

Ana Šnofl, prof. zgodovine in geografije; ana.snofl@siol.net
Irena Rola - Bek, prof. matematike, fizike in tehnike; irena.rola-bek@sveta-ana.org

Somentor:

Žan Rola, dijak SŠGT MB; zan.rola@gmail.com

OŠ SVETA ANA, Sveta Ana 14, 2233 Sveta Ana
tel.: 02 72 95 870, faks: 02 72 95 878, e-pošta: info@sveta-ana.org

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki so nam pomagali pri tem projektu. Še posebej hvala našim družinam, staršem ter vsem bližnjim, ki so nas spodbujali, bili potrpežljivi ter nam pomagali pri izdelavi te raziskovalne naloge.

Velika zahvala gre ravnatelju osnovne šole, gospodu Borisu Mlakarju, in županu Občine Sv. Ana, gospodu Silvu Slačku, za podporo in pomoč pri izdelavi naloge. Hvala turističnemu društvu in predsedniku društva, gospodu Feliksu Beriču, družinam Ruhitel, Urbanič, Senekovič, Rožman in vsem ostalim, ki so po naših navodilih in željah pripravili delavnice in aktivnosti, se vključili pri organizaciji preživljjanja v naravi ali kakorkoli pomagali pri pripravi naloge.

Hvala tudi dijaku 4. letnika Srednje šole za gostinstvo in turizem v Mariboru, Žanu Roli, ki nam je pomagal izdelati in prevesti itinerarij, nam svetoval pri izdelavi turistične ponudbe, kalkulaciji le-te in pri oblikovanju naše naloge.

Hvala še profesorici slovenščine Mateji Kramberger za lektoriranje naloge in pregled nemškega itinerarija, profesorici Barbari Pristovnik za pregled povzetka v angleščini. Prav tako se zahvaljujemo profesorju Alešu Milošiču za pripravo spletnih strani in ustreznih anket ter gospodu Milanu Roli za pomoč pri izdelavi stojnice in tarč.

Delo na terenu nam je posnel, pripravil scenarij in poskrbel za montažo video posnetkov Aleš Rola, posnetke delavnic na kmetiji pa nam je priskrbel snemalec Sandi Kolarič.

Zahvaljujemo se tudi mentoricama Ani Šnofl in Ireni Rola - Bek, ki sta nas vodili, nam svetovali in nas usmerjali ter somentorju Žanu.

Programa pa ne bi mogli spraviti v »življenje« brez članov folklorne skupine KD Sv. Ana, taborniške (skavtske) skupine in članov ŠD Sv. Ana.

Ne nazadnje pa hvala tudi vsem občankam in občanom, ki so si bili pripravljeni vzeti čas za naša vprašanja in so tako pomagali sooblikovati naš projekt do konca. Vaši podatki so nam bili vodilo in spodbuda pri izdelavi te naloge.

PODATKI O ŠOLI IN NALOGI

ŠOLA: OŠ SVETA ANA, Sveta Ana 14, 2233 Sveta Ana
tel.: 02 72 95 870 faks: 02 72 95 878 e-pošta: info@sveta-ana.org

NASLOV RAZISKOVALNE NALOGE: Na potep v naravo

Avtorji:

1. Lara Šijanec, 9. b
2. Tamara Duh, 9. b
3. Tamara Lovrenčič, 9. b
4. Matjaž Trinkaus, 9. b
5. Mojca Šauperl, 9. b
6. Liliija Simonič, 9. b
7. Larisa Kocbek, 9. b
8. Denis Ramšak, 9. B

MENTORICI:

Ana Šnofl, prof. zgodovine in geografije; ana.snofl@siol.net

Irena Rola - Bek, prof. matematike, fizike in tehnike; irena.rola-bek@sveta-ana.org

SOMENTOR : Žan Rola, dijak SŠGT Maribor; zan.rola@gmail.com

SODELAVCI:

Milan Rola, gostinski tehnik in kuhar

Feliks Berič, Turistično društvo Sv. Ana

Kmetija Urbanič

Kmetija Pri Fridi – Ruhitel

Kmetija odprtih vrat Senekovič

Mlinarstvo Rožman

Folklorna skupina KD Sv. Ana

Skavtska skupina STEG Slovenske gorice 1

Športno društvo Sv. Ana

Število strani: 37

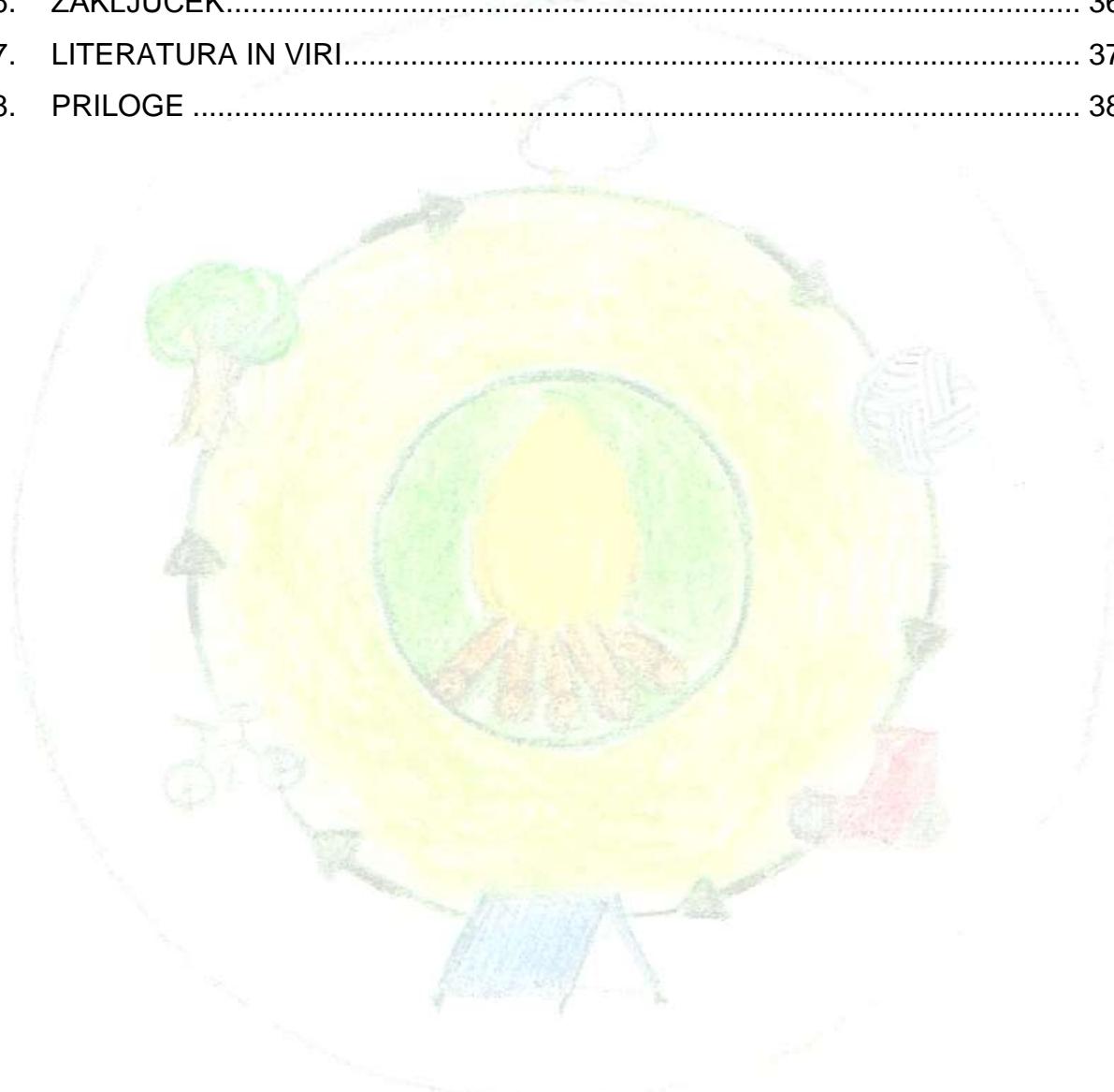
Priloge:

- kazalo slik, tabel, grafov in logotip
- anketni vprašalnik in analiza (zanimivosti)
- itinerarij (nemški)
- pesmi
- povpraševanja in ponudbe (vodič, izposoja, sodelavci)
- soglasje, izjava
- stojnica, kviz , plakat in zloženki

KAZALO

ZAHVALA	2
PODATKI O ŠOLI IN NALOGI.....	3
ABSTRACT	7
1. UVOD	7
2. RAZISKOVALNI DEL	10
2.1 Ideja.....	10
2.1.2 Taborniki in skavti	12
2.1.3 Ovčereja in polstenje	13
2.1.4 Lokostrelstvo.....	14
2.2 Raziskava z anketami.....	15
2.2.1 Priprava anket.....	15
2.2.2 Analiza spletne ankete, namenjene učencem in dijakom.....	15
2.2.3 Izhodišča za nadaljnje delo	19
3. OBLIKOVANJE TURISTIČNEGA PROIZVODA.....	19
3.1 Pogovori z akterji	19
3.2 Predstavitev vključenih akterjev.....	19
3.2.1 Turistično Društvo Sveta Ana.....	19
3.2.2 Grafonževa domačija	19
3.2.3 Ekološka kmetija Ruhitel- Pri Fridi	20
3.2.4 Kmetija odprtih vrat Senekovič.....	20
3.2.5 Mlinarstvo Rožman	20
3.2.6 Taborniki	21
3.2.7 Športno društvo Sv. Ana	21
3.2.8 Folklorna skupina KD Sv. Ana	21
3.3 Itinerarij turistične poti.....	22
3.3.1 Program	22
3.3.2 Tehnični program	24
3.3.3 Povpraševanje in odgovori.....	28
3.3.4 Kalkulacije.....	28
4. NARAVNA IN KULTURNA DEDIŠČINA NA UČNI POTI.....	29
4.1 Naravne značilnosti na poti	29
4.2 Kulturna dediščina	32
4.3 Slovarček najpogostejsih izrazov.....	32

5.	TRŽENJE	33
5.1	Ponudba	33
5.2	Oglaševanje	33
5.3	Ciljne skupine	33
5.4	Kaj bo kdo opravil –naloge in zadolžitve.....	34
5.5	Kontakti	35
6.	ZAKLJUČEK.....	36
7.	LITERATURA IN VIRI.....	37
8.	PRILOGE	38

POVZETEK

Živimo v času, ko ljudje samo hitijo in si ne vzamejo časa zase. Vse več mladih se v sodobnem času računalništva, kibernetike, robotike, razvoja tehnologij in hitrega tempa življenja zapira med štiri stene. Pred ekranji računalnikov ali televizije preživimo večino prostega časa.

Ali ne bi bilo lepo preživeti kak dan v naravi? Med drevesi v gozdu, ob žuborenju reke ali potoka, na dvorišču stare kmečke hiše... ste kdaj pomislili na to? Mi smo! Pojdimo skupaj na potep v naravo, »obiščimo« našo preteklost in se ob tem še zabavajmo.

Člani raziskovalne skupine imamo to srečo, da živimo v idiličnem okolju Slovenskih goric. Naša občina se razteza po gričih in se preliva v doline. Tukaj je mir, neokrnjena narava in veliko zanimivosti. Ker pa želimo naš svet približati še drugim, zelo velik poudarek dajemo tudi turizmu. V kraju smo zgradili nov kulturno-turistični center (KTC) s kinodvorano in prostori za delovanje raznih društev, ki so zelo aktivna. V okviru KTC deluje tudi info pisarna z raznolikimi spominki in s ponudbo prospektov in raznih turističnih poti. Učenci in učitelji domače OŠ so pripravili učno pot in vse že obstoječe smo izkoristili tudi za naše delo in pripravo turističnega proizvoda..

Poudarek je na zabavi v naravi, želimo pa tudi marsikaj spoznati in se naučiti še kaj novega, tudi o življenju v preteklosti. Zato smo v naši ponudbi Na potep v naravo združili oboje, tako pridobivanje znanja, kakor tudi zabavo ob prijetnem druženju vrstnikov. Proizvod smo žeeli ponuditi tudi mladim preko meje, saj je Avstrija na dosegu roke, živimo namreč tik ob meji, zato je naša ponudba tudi v tujem jeziku – nemščini.

Želeli smo se obnašati tržno, zato smo aktivirali turistične dejavnosti in že obstoječo ponudbo naših krajev ter tudi sami izdelali ponudbo za dvodnevno potepanje po naših krajih, življenje v naravi, nismo pa pozabili na zabavni del in druženje mladih. Vključili smo lastno pripravo jedi, druženje ob tabornem ognju, učne delavnice in oglede, športne igre, pohodništvo in kolesarjenje ter zabavo z glasbo in animacijo.

Nalogo smo izdelali na podlagi razpoložljive literature, pomemben vir pa so bili tudi naši sošolci in dijaki, ki so nam posredovali informacije preko anketnih vprašalnikov in intervjujev. S pomočjo njihovih odgovorov in sugestij smo dobili pomembne napotke za nadaljnje delo in raziskavo. Mnoge njihove ideje so nam dale misliti, da smo na pravi poti. V nalogi so predstavljeni tudi načini trženja našega popotovanja. Naš potep bomo oglaševali s plakati, ponudbo preko občinske spletne strani, poslali jo bomo različnim turističnim agencijam. Tudi z ustnim promoviranjem bomo poskušali privabiti potencialne odjemalce, pomembno vlogo pa bo odigralo tudi naše turistično društvo. Upamo, da nam bo uspelo pritegniti širši krog mladih. Naša ponudba bo dostopna na spletni strani šole in občine, prav tako naše zbrano delo v obliki raziskovalne naloge. **Pridite na Potep v naravo z nami in se zabavajte!**

Ključne besede: taborni ogenj, ovčereja, mlinarstvo, zabava, sprostitev, žganci, itinerarij, preživetje v naravi, Sv. Ana, turizem na kmetiji

ABSTRACT

-angleški

1. UVOD

Sodobni mladi turist si velikokrat želi sprostitev in zabave in naš proizvod mu ponuja prav to. Ponuditi mladim druženje v naravnem okolju, oglede, nova spoznanja, kulinarične dobrote, obenem pa sprostitev, ustvarjalnost in zabavo, vse to so bili naši cilji ob začetku dela. Mladi iščejo informacije predvsem preko spletta, sledijo dokumentarcem na televiziji ali izmenjujejo informacije med seboj. Zakaj ne bi sami postali del narave, ki bi jo raziskovali, potovali v preteklost, na dvorišča starih domačij, v prijetne kmečke izbe, ob žuboreče potočke, ob tem pa se še sprostili in zabavali. V sodobnem času se tudi pre malo gibljemo, predvsem na svežem zraku, zato smo že leli v dvodnevni ponudbi Potepa v naravo združiti prijetno s koristnim. Svoj proizvod smo že leli ponuditi tudi v nemškem jeziku, saj nam bližina meje ponuja dodatne možnosti čezmejnega turizma in je goste tudi lažje privabiti, predvsem mlade turiste. Avstrijska meja je od središča naše občine oddaljena le dobrih deset kilometrov, sodelujemo s šolo v Stradnu v sosednji Avstriji, učenci ob meji imajo možnost izobraževanja tudi preko meje. Čeprav poskuša naš kraj privabiti goste z zanimivimi izleti po naših krajih, smo mi le-tega lotili tematsko in dodali nekaj svojega mladostniškega pridiha ter inovativnosti. Odpravili se bomo v naravo, ker pa v njej najdemo tudi razne kulturne in zgodovinske znamenitosti, bomo ponudili vsega po malo in za vsakega nekaj. Tudi mladi turist današnjega časa je zahteven in si ne želi le čistega zraka in športnih aktivnosti, ampak mnogo več.

Tema naše naloge je ponuditi mladim bivanje v naravi, druženje ob zanimivih aktivnostih in spoznavanjih, predvsem o naši preteklosti. Želja naše skupine je bila, popeljati naše goste v čas naših babic in dedkov, jih seznaniti s preživljjanjem prostega časa v preteklosti, ponuditi jedi iz loncev naših prednikov in vse to združiti z že obstoječo turistično ponudbo našega kraja in občine. Promovirati želimo že obstoječe objekte in turistično ponudbo, obenem pa dodati ustvarjalnost in vključenost mladih v aktivnosti. Tako smo dodali animacije, delavnice, kolesarjenje, pohodništvo, lokostrelstvo, glasbeno ponudbo ob tabornem ognju – torej še malo zabave. Tako bodo mladi videli naše kraje v drugačni luči, jih spoznali z lastno aktivnostjo, ki je v sodobnih časih hitenja in dela še kako pomembna. Pozabiti na internet in vsakdanje skrbi, se vrniti nazaj k naravi ter se zliti z njo je novodobnemu mlademu turistu prav kako pomembno. Če ga pri tem še razvajamo s pristno, zdravo in dobro domačo hrano, novimi spoznanji, aktivnostmi za telo in duha, je celota nekako zaokrožena.

Našemu raziskovanju in turističnemu proizvodu smo nadeli ime »Na potep v naravo«. Naša maskota in logotip »Tarča« ponazarja mladega turista, ki želi pobegniti mestnemu vrvežu in ga zamenjati za mir podeželja – se »izstreliti« drugam. Na vasi si odpočijemo in zbistrimo misli in preklopimo na drug svet. Naš namen je bil prav tak. Da pa ne bi samo spoznavali novih krajev in njihovih znamenitosti, smo poskrbeli, da jih bodo naše kmečke

gospodinje tudi kulinarično razvajale, člani turističnih kmetij pa seznanjali z življenjem v preteklosti. Prav tako smo poskrbeli za rekreacijo, zabavo in prosti čas z druženjem..

Ponudba bo namenjena tako uka željnim, kot tistim, ki se želijo sprostiti in rekreirati v naravi, saj si bodo z našim potepom lahko nabirali znanja tudi naši učenci ter učenci, dijaki ali študentje iz sosednjih krajev.

V prvem delu smo se poskušali oborožiti s teoretičnim znanjem, zato smo v literaturi in na spletu poiskali nekaj podatkov o taborništvu, skavtih, življenju v preteklosti in aktivnostih mladih v takratnih časih.

V drugem delu smo raziskali domač teren. Živimo namreč na deželi, obdajajo nas polja, travniki in gozdovi, pa smo že leli te naravne danosti tudi izkoristiti. Zakaj bi hodili drugam, če imamo vse pred domačim pragom. Preučili smo ponudbo domačega turističnega društva, ki smo jo poznali že iz preteklega leta, vendar smo se sedaj bolj usmerili v mladega gosta. Po izkušnjah smo vedeli, da nam informacije in želje potencialnih obiskovalcev lahko dajo mnoge informacije in so v pomoč pri pripravi ponudbe. Pripravili smo anketo namenjeno učencem naše šole, dijakom srednje šole za gostinstvo in turizem in mnogim prijateljem na spletnih oz. facebook straneh. Hoteli smo dobiti namige in informacije za naše delo, predvsem pa ugotoviti, kaj mlađi pričakujejo od bivanja v naravi, kaj želijo početi, kako se zabavati in sprostiti, pa tudi kaj želijo pojesti. Sledila je analiza ankete in izbor uporabnih podatkov in nasvetov. Poiskali smo še več informacij, povezanih z našo temo, tudi pesmi za zabavni del.

V tretjem delu smo oblikovali naš turistični proizvod – potep v naravo. Tukaj smo navezali stike s Turističnim društvom Sv. Ana, obiskali kmečke turizme in kmetije odprtih vrat, na občinski spletni strani poiskali znamenitosti, ki jih ponujajo naši kraji, se dogovarjali s prevozniki, vodiči in seveda tudi poiskali poti za športne aktivnosti. Proučili in prehodili smo že obstoječo učno pot, ki so jo izdelali učenci pred nami ob pomoči učiteljev, staršev in ostalih krajanov. Sodelovali na delavnicah, ki jih ponujajo naše ekološke kmetije in obiskali kraj bivanja, ki ga bomo ponudili.

V nadaljevanju smo razmisljili še o promociji našega dela in končnega produkta. Delo smo posneli in dokumentirali. Seveda ni šlo brez izračunov stroškov, kjer smo za pomoč poprosili bodočega turističnega tehnika, ki nam je pomagal izdelati ustrezne kalkulacije.

Pri izdelavi smo uporabili različne metode in oblike dela. Zbirali smo predloge, načrtovali naš logotip, sestavljeni vprašalnike, iskali po literaturi ali na spletu, se dogovarjali, odšli na teren, fotografirali, snemali in izdelovali pripomočke. Na terenu smo pripravili vse za bivanje v naravi. Preizkusili smo se tudi v izdelavi spominkov in animaciji.

Na koncu smo prišli do izdelka, ki ga lahko tržimo, predvsem pa je pomembno, da smo se ob našem delu mnogo naučili, se družili in spletni prijateljske vezi. Z našim proizvodom smo pripomogli tudi k promociji domačega kraja in razvoja turizma na vasi, predvsem pa bomo privabili mlade ljudi željne drugačnega dopustovanja.

Slika 1: Člani raziskovalne skupine z zunanjimi sodelavci

Slika 2 Člani raziskovalne skupine z mentorico

2. RAZISKOVALNI DEL

2.1 Ideja

Ob razpisu sta nas mentorici povabili k sodelovanju pri izdelavi te naloge. Živimo na podeželju in tema naloge nam je bila zelo blizu, saj smo takoj pomislili na našo učno pot, na dolino reke Ščavnice in na dopust v naravi. Tudi glavno destinacijo in kraj bivanja smo dobro poznali, saj tam preživimo marsikateri naravoslovni ali tehniški dan. Dodali smo še nekatere naravne znamenitosti, ki jih ni malo in vse skupaj popestrili s športnimi aktivnostmi in druženjem ob tabornem ognju. Pa je začel nastajati naš potep v naravo.

Zakaj Na potep v naravo?

Narava nas obdaja, je del našega vsakdana, zato smo se odločili, da jo ponudimo in približamo tudi drugim mladim potencialnim turistom. Če že mi uživamo v odkrivanju naših naravnih danosti, zakaj ne bi tega omogočili še drugim. Vse nam je bilo na dosegu roke, vključili smo nekaj že znanih akterjev in povabili še nove. Najprej pa smo morali tudi sami izpopolniti naše znanje o naravnih danostih naše okolice, etnoloških spomenikih in o povabljenih akterjih.

Slika 3: V naravi

2.1.1 Površje in arhitektura Slovenskih goric

Slovenske gorice so največje gričevje v Sloveniji, sestavljene iz nizkih slemen in gričev. Velik del zavzemajo rečne doline, ki se v spodnjem toku močno razširijo, taka je tudi reka Ščavnica. Pokrajino, za katero je značilno gričevnato površje, poraščajo številni mešani gozdovi in je naseljena pretežno s kmečkim prebivalstvom. V zadnjih letih se to spreminja, saj mnoge kmetije samevajo, mladi odhajajo na delo v mestna središča, kmetijska dejavnost na kmetijah se spreminja v turistično ponudbo, eko kmetovanje ali razne dopolnilne dejavnosti. Tega najdemo tudi v naši občini zelo veliko, zato nam ni bilo pretežko poiskati primerne objekte za našo ponudbo. Med gozdovi najdemo po gričih posejane vinograde in senožeti. Kmetije so neenakomerno razporejene po zaselkih celotne občine, v dolini reke Ščavnice pa se nahajajo ob levem in desnem bregu vzdolž reke in ceste.

Arhitektura v naših krajih ima po obliki vse panonske značilnosti s pridihom ljudskega. Zelo malo je nizkih, podolgovatih, s slamo kritih hiš z malimi okni, križi in »polkni«. Načel jih je zob časa, saj gradbeni material ni vzdržljiv, gre predvsem za ilovico in les, službe za varovanje kulturne dediščine pa nimajo posluha predvsem pa ne denarja za obnovo in vzdrževanje. Po raziskovanju, lahko prebivališča ljudi razvrstimo v tri kategorije: viničarje, lesene kmečke hiše in zidane »gruntarske« hiše. Vsaka od naštetih zgradb je imela svoje značilnosti in posebnosti, zato se je razlikovala po načinu gradnje in namembnosti. Objekte na kmetiji sestavljajo stanovanjsko – kmečka hiša, ki je v zadnjem času zaradi novogradenj močno

spremenila svoj videz, smo pa kljub vsemu našli še nekaj tipičnih hiš iz preteklosti. Ob njej je gospodarsko poslopje, ki služi za shranjevanje strojev in orodja ter hlev, namenjen za rejo govedi ali svinj. Zemljišče okoli poslopij je namenjeno njivam, travnikom, sadovnjaku, vrtovom, vinogradom in pašnikom. Skoraj vsaki kmetiji pripada tudi del gozda.

K sreči se je na območju naše občine le ohranilo nekaj hiš, ki so danes stare več kot 100 let, predvsem po zaslugi vestnih gospodarjev, ki so imeli čut za ohranjanje dediščine. Na naši poti najdemo kar štiri take hiše.

Veršičeva hiša je prvotno služila kot viničarija, zgrajena iz lesa »cimbra«, zato ji pravimo tudi cimpracha. Še vedno so lepo vidna majhna okna s križi in »polknji«, lesene svilsi, prečni nosilni tramovi, zunanjih vhod v klet s »pocingami« na sprednji strani, ter stara lepo izrezljana vhodna vrata. Viničarji, ki so živelji v hiši, so morali s svojim delom v vinogradu poplačati gospodarju bivanje. Okoli leta 1960, je bila hiša obnovljena, gospodarsko poslopje in preša ob njej sta bila spremenjena v bivalne prostore, ohranil pa se je prvotni videz hiše, ki sedaj služi kot vikend.

Slika 4 Cimprana "Viničarija"

Krambergerjeva hiša odraža način gradnje premožnejšega »gruntarskega« sloja anovčanov. Leta 1867 jo je zgradil Jože Kramberger, je pravokotne oblike, velikosti 18 krat 12 metrov, zidovi so iz navadne opeke, izredno široki, kritina je bobrovec. Klet je zgrajena iz kamna peščenjaka. Velika okna s križi pričajo o premožnosti takratnih lastnikov. Na čelni strani hiše, pri glavnem vhodu, je pokrito stopnišče imenovano »zol« in je arhitekturno zelo zanimivo. O premožnosti takratnih lastnikov priča tudi edina grobnica na krajevnem pokopališču, saj so zemljo, kjer je danes pokopališče odstopili prav takratni lastniki.

Breznikova hiša, po domače Pavlakova, stoji ob cesti v dolini reke Ščavnice tik pred Rožmanovim mlinom. Zgrajena je bila leta 1826 in je v takratnih časih služila kot gostilna, o čemer pričajo veliki prostori. Danes v njej živi že četrti rod Breznikovih. Streha je izredno visoka s čopi, krita s taro opečno kritino. Zidovi so izredno debeli, okna so majhna s »polknji«. Žal so jih pri prenovi zamenjali s takimi brez križev. Zaradi velikih prostorov, so tukaj v preteklosti potekale poroke od blizu in daleč, volitve in razna srečanja.

Urbaničeva domačija stoji na ravnem delu ščavnische doline in meri 20 krat 8 metrov. Zgradba je šestcelična, zgrajena najverjetneje leta 1866. Oko se najprej ustavi na kmečkem dvorišču, kjer so zgradbe gručasto razporejene, vse strehe pa potekajo v isti smeri od vzhoda proti zahodu. Dvorišče krasita tudi čebelnjak, in

Slika 5 Notranjost Grafonževe domačije

studenec, pred hišo pa je velik vrt. Pročelje hiše vsebuje manjša okna, ki so obogatena s križi, zgornji del zgradbe je lesen. Pred hišo so betonirane »pocinge«. Pri hlevu najdemo še leseno stranišče. Njena notranjost je obnovljena, vendar s pridihom preteklosti. V veliki sobi imenovani »štibel« je danes večnamenski prostor za zaključene družbe, seminarje, srečanja ali etnološke delavnice, včasih je služil za spalnico. V prostoru imenovanem »hiša« najdemo krušno peč, ki sega tudi v malo sobo imenovano »štibelc«. Pod hišo se nahaja obokana klet iz stare opeke, razdeljena na dva dela, eden je služil za ozimnico, v drugem pa je še danes vinska klet s hrastovimi sodi. Lastniki in etnologi jo danes ponujajo kot učno kmetijo, ki lahko nudi nastanitev v hiši, na seniku, na dvorišču pod šotori, domačo hrano in gostoljubje, zato smo se zanjo odločili tudi mi.

Slika 6 Aktivnosti pred domačijo

2.1.2 Taborníci in skavti

Dela našega projekta ne moremo izpeljati brez pomoči taborníkov. Zato smo si podrobneje ogledali njihovo delovanje in poiskali najbližjo skupino v sosednji občini. Veliko članov te skavtske skupine je doma tudi v naši občini, zato smo navezali stike kar z njimi. Na kratko pa bi vseeno predstavili pomen in delovanje taborníkov in

skavtov. Zveza taborníkov Slovenije je prostovoljna mladinska organizacija z osnovnim gesлом »*Z naravo k boljšemu človeku*«, njen član je taborník ali tabornice. Navajamo njen opis: »Organizacija ima vzgojne cilje, je nestrankarska, odprta vsem, ne glede na poreklo, narodnost, vero ali prepričanje. Sloni na načelih svetovnega skavtskega gibanja in poudarja pomen pluralizma¹, svobode posameznika, miru in moralno etničnih vrednot.« (vir 7, medmrežje) Zveza taborníkov Slovenije je članica svetovne organizacije skavtskih gibanj. Prvi znani skavti so bili gozdovniki, prvi skavtski tabor pa se je odvijal na angleškem otoku Brownsea.

Slika 7 Taborníci pred šotorom

Člani so razdeljeni v skupine, najmlajši so Murnčki (predšolski otroci), sledijo Medvedi in čebelice (prvi do četrtni razred), Gozdovniki in gozdovnice (peti do deveti razred), po osnovni šoli so Popotniki in popotnice, Raziskovalci in raziskovalke (od 21. do 27. leta) in Grče (od 27 leta naprej).

Imajo svoje simbole in oznake. Najprepoznavnejši taborníski simbol je rutka, ki po barvi pomeni pripadnost starostni skupini. Imajo tudi svoj znak, na katerem so tri smreke, ki predstavljajo triglav in slovenske gozdove, kjer taborníki taborijo. Barva je modra, kar pomeni vodo, pred smrekami sta znaka za taborjenje in ogenj (trije plameni – trije zakoni za MČ – je in štiri polena – $3 \times 4 = 12$ tabornískih zakonov)

¹ Pluralizem je v najširšem smislu priznavanje in odobravanje različnosti oz. raznolikosti

Naj naštejemo še te zakone, ki se jih bodo morali držati (vsaj nekaterih) tudi naši obiskovalci : tabornik je zanesljiv, zvest, prijazen, pripravljen pomagati, discipliniran, veder, pogumen, plemenit, spoštljiv, vedoželjen, varčen in živi zdravo.

ZVEZA TABORNIKOV SLOVENIJE
NACIONALNA SKAVTSKA ORGANIZACIJA

Taborniki imajo tudi lastno himno, ki se je bodo naši turisti naučili zvečer ob tabornem ognju. (priloga naloge).

Slika 8 Grb Zveze tabornikov Slovenije

2.1.3 Ovčereja in polstenje

Evropska ovčereja je bila v sredini 19. stoletja (okoli 1870) v velikem razmahu. Proizvodnja volne je bila na višku. Po tem obdobju, je ovčereja začela hitro upadati, predvsem zaradi konkurence iz Južne Amerike in Avstralije, popularizacije bombaža in kasneje tudi zaradi prodora sintetičnih materialov. Podobno kot drugje po Evropi, se je tudi v Sloveniji število ovac zmanjševalo, v zadnjem času pa je čutiti trend povečevanja števila živali ter tudi povezovanja rejcev. Glede na to, da v Sloveniji veliko pašnikov, zlasti v hribovitih predelih Slovenije, zarašča, je za preprečitev tega procesa nujna uporaba in izkoriščanje teh območij. Reja drobnice, še zlasti naših avtohtonih pasem, ki so našemu okolju optimalno prilagojene, je zagotovo najbolj koristen način uporabe in ohranitve teh območij. Z ohranitvijo avtohtonih pasem, ki so po eni strani že same po sebi sestavni del naše kulture, po drugi strani pa paša drobnice pomembno prispeva k ohranjanju hribovitih in gorskih pašnikov ter s tem ohranja našo kulturno krajino. Obdelanost in s tem lepši izgled pokrajine pa je pogoj za razvoj drugih dejavnosti, ki so pomembne za ohranitev poseljenosti te večinoma demografsko ogroženih območij. Prav zaradi tega tudi v naši občini narašča število rejcev ovac. Ena izmed njih je tudi družina Ruhitel, ki smo jo vključili v naš program. Poleg vzreje ovac se ukvarjajo tudi s predelavo volne do končnega izdelka. Popularizirajo postopek predenja, polstenja in pletenja izdelkov.

Slika 9 Ovce na kmetiji "Pri Fridi"

Polstenje ali filcanje je ena najstarejših tehnik predelave volne za oblačila. Poznamo mokro polstenje, kjer se pod vplivom tople milnice in mehanskega delovanja volnena vlakna napnejo, luske se odprejo in med drgnjenjem se volna zatakne, posledica je krčenje volne in nastanek čvrste površine. Pri suhem polstenju s posebnimi iglami »nabijamo« volno v pripravljene modele in oblikujemo končni izdelek. Na tak način na kmetiji pri Fridi izdelujejo velikonočne zajčke in ovčke za božične jaslice.

Slika 10 Volneni izdelki

2.1.4 Lokostrelstvo

Lokostrelstvo je dinamičen in zanimiv šport za prav vse generacije, ki je razvit povsod po svetu. Od nekdaj je bilo lokostrelstvo cenjena veščina. Od strelčevih spretnosti in natančnih zadetkov je bil odvisen razvoj generacij. Lokostrelstvo je zanimiv šport, ki združuje fizično moč in psihično stabilnost. Poleg samokontrole in spoznavanja

Slika 11 Mladi in lokostrelstvo

naravnih zakonitosti bo dodaten izziv tudi optimalna nastavitev loka, puščic in dodatne opreme. Ob vsem tem pa boste spoznali nove prijatelje in doživelji nove pustolovščine. Lokostrelstvo je olimpijski šport, ki za vrhunski rezultat zahteva celega človeka. Osnovna oprema vsakega lokostrelca so lok, puščice, tok in ščitniki. Tekmuje se v različnih disciplinah in z različnimi loki. Tekmovanja se prirejajo v dvoranah, na športnih igriščih in v naravi.

Lokostrelstvo je lep in atraktiven šport primeren za vse generacije, ki strelcu nudi tako sožitje z naravo, kot tudi spoznavanje samega sebe v različnih situacijah. Potrebna je dobra psihofizična priprava, ki omogoča optimalno izvedbo strela. Lokostrelstvo je primerno tako za rekreacijo kot za vrhunski šport. Je oblika vadbe, ki te dobesedno osvoji.

Prve lokostrelske korake najlažje naredimo v najbližjem društvu, ki je član Lokostrelske zveze Slovenije. Več podatkov lahko najdemo na naslovu - <http://www.archery-si.org/drustva>. Na šolah se izvajajo krožki, kjer s pomočjo strokovnega kadra poučujejo osnovne korake streljanja z lokom vse od malih nog do konca srednje šole. Vsem šolajočim otrokom nudijo šolska športna tekmovanja in različne mednarodne projekte na katerih se poleg druženja, novih poznanstev in prijateljstev razvija tudi tekmovalni duh. V času poletnih počitnic za mladino organizirajo tabor z lokostrelsko vsebino. Udeležijo se ga lahko vsi, ki se prvič srečujejo z lokostrelstvom in tisti, ki želijo svoje predhodno znanje nadgraditi. Tako bomo tudi mi ponudili lokostrelstvo v našem potepu, tako da bomo celo sami izdelali tarče, loke in puščice. To ne bo vrhunski pripomoček, bo pa zato bolj poučno in zabavno. Lok je lahko pripomoček za preživetje v naravi. Najprimernejši za izdelavo je trd, prožen in dobro posušen les. Najboljši je tisov les, vendar je tisa pri nas zaščiteno drevo (najdemo jo na naši učni poti) obenem pa tudi zelo strupena (po delu s tiso dobro operemo roke).

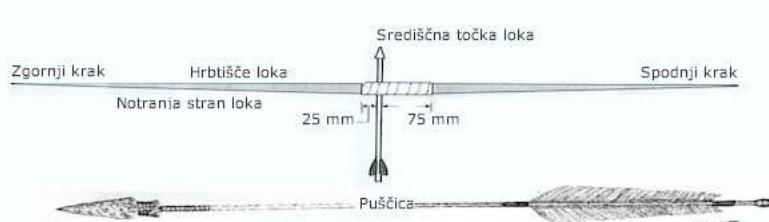
Slika 12: Mladi lokostrelci v naravi

Odličen lok si lahko naredimo iz jerebika ali leske (najdemo jo v bližini nastanitve na Grafonževi domačiji). Veja ali vitko deblo naj bo dolgo vsaj 2 metra. Nad paro lahko les mehčamo in oblikujemo. Tetivo iz najljonske vrvice dobro privežemo na spodnjem delu loka, na vrhu

Slika 13 Lok

pa naredimo le preprosto zanko. Ko lok uporabljamo, nastavimo tetivo in jo zataknemo z zanko v zarezo na vrhu loka. Za napenjanje loka potrebujemo kar precejšnjo spretnost, pravilno držo in ustrezno moč v roki. Tetiva na loku je pravilno nameščena, kadar se vrh našega palca dotika tetine, ko na notranjo stran loka postavimo pest z dvignjenim kazalcem. Za to potrebujemo kar nekaj spretnosti in znanja, prav tako kot za izdelavo loka in puščic. Pri izpeljavi nam bodo zato priskočili na pomoč skavti.

Slika 14 Navodila za izdelavo loka in puščice

2.2 Raziskava z anketami

Po teoretičnem raziskovanju smo želeli pridobiti informacije, kaj mladi dejansko pričakujejo od bivanja v naravi, kaj želijo početi, ali se želijo tudi naučiti, potovati v preteklost... Ali si sploh želijo preživeti počitnice v naravi, vstran od računalnika in televizije? Odgovori bi nam dali napotke za nadaljnje delo.

2.2.1 Priprava anket

Najprej smo se lotili izdelave ankete. Prvi del ankete je bil namenjen učencem naše šole, ker smo želeli od njih izvedeti, koliko so že bivali v naravi in kaj od takega bivanja pričakujejo. Anketo smo objavili na spletni strani (<http://skrci.me/potep>) in jih poprosili za odgovore.

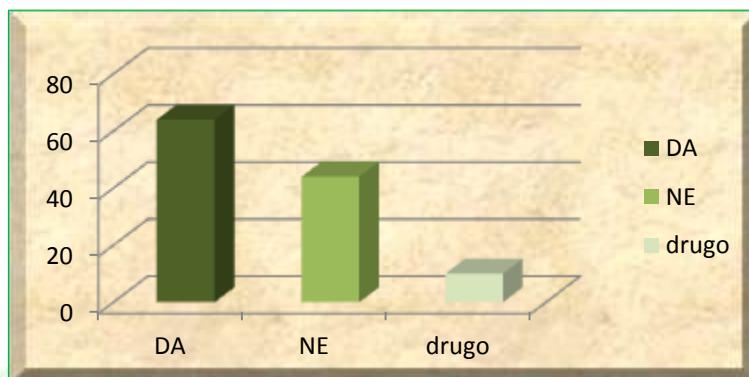
Drugi del ankete smo namenili dijakom turističnih smeri izobraževanja, ki imajo že nekaj izkušenj z organizacijo potovanj in izletov, mogoče tudi v naravi. Seveda so tudi oni rešili prvi del in izrazili svoje želje, so nam pa tudi svetovali, kaj bi bilo dobro ponuditi. S to potezo smo »zadeli v polno«, kot bi lahko rekli, saj so nam prav njihovi nasveti pomagali pri nadalnjem delu. K sodelovanju in reševanju ankete so le ti povabili tudi svoje prijatelje na spletu in facebook-u.

V nadaljevanju so zbrane analize in grafični prikazi tistih vprašanj in odgovorov, ki so pomembni za naše delo in pripravo ponudbe. ? priloga

2.2.2 Analiza spletnne ankete, namenjene učencem in dijakom

Za sodelovanje in pomoč smo zaprosili učence od 5. do 9. razreda naše šole. Pripravili smo spletno anketo, ki smo jo objavili na šolski spletni strani in so jo lahko reševali. Odzvalo se je 72 učencev, od tega 28 fantov in 48 deklet. Med dijaki in starejšimi od 19 let pa se jih je na povabilo odzvalo 42 (27 moških in 15 žensk) . Odgovore smo zbrali, prešteli in analizirali. Skupaj smo dobili odgovore 55 moških in 63 žensk (118 anket). Starost anketiranih izven šole se giblje med 19 in 32 leti, največ jih je starih od 19 do 20 let.

V anketi nas je zanimalo, ali so anketiranci že kdaj preživeli počitnice v naravi:
Po pričakovanju je bilo teh kar precej, bili pa so v nižji starostni skupini, kar pomeni, da so mislili na šolo v naravi, ki jo obiščejo v sedmem razredu, njena tematika pa je naravoslovje in preživetje v naravi. 64 jih je odgovorilo z DA, kar je več kot 50 %, kot kraj bivanja so navedli počitniški dom ali kočo, le 7 jih je taborilo, 3 pa so prespali na kmečkem turizmu. Kar 37 % vprašanih še ni preživel počitnic v naravi.

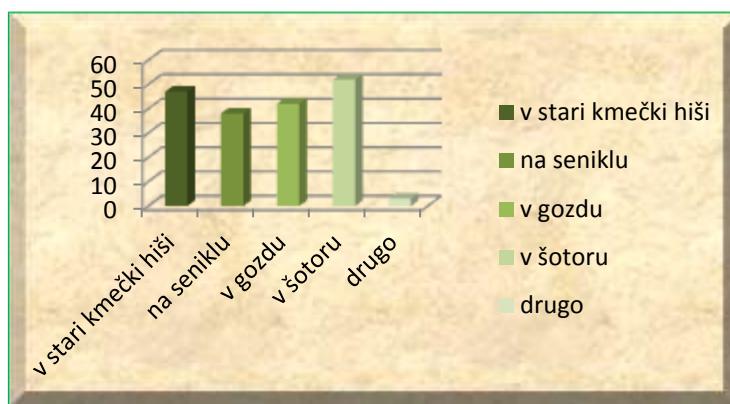
Graf 1 Počitnice v naravi

Potem smo želeli izvedeti, kaj jim je bilo najbolj všeč na takem dopustu:
Dobrih 40% vprašanih je najbolj navdušil svež zrak in narava, sledijo aktivnosti v naravi s 15 % in druženje z vrstniki 9 %, hrana predstavlja le 4 %, pod ostalo so pripisali spoznavanje novih okolij in krajevnih znamenitosti.

Graf 2 Najboljše v naravi

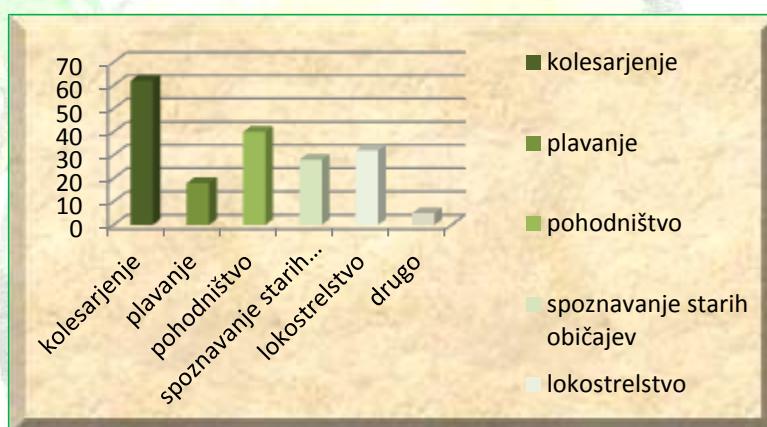
Pri vprašanju o prenočišču smo prišli do naslednjih podatkov:
38 bi jih želelo prespati na seniku, 42 v gozdu, 52 v šotoru, 47 v stari kmečki hiši, pripisali pa so še gostilno in pod milim nebom. Vsak je lahko izbral vsaj dva odgovora.

Graf 3 Prostor za prenočevanje

Pri vprašanju: **Kaj bi želel početi oz. katero aktivnost v naravi bi izbral ?**

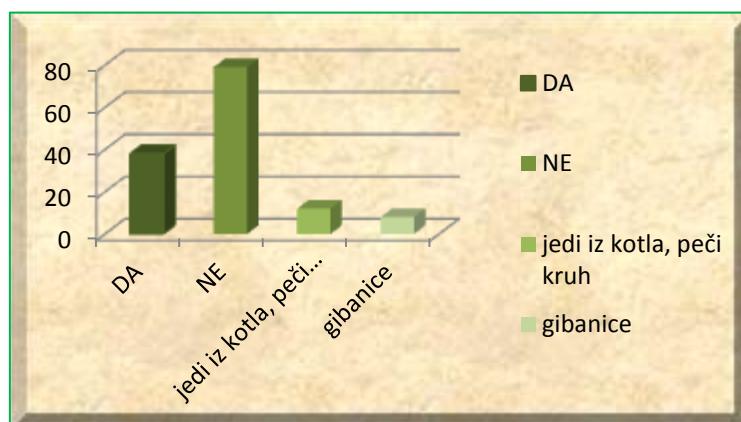
Prevladuje kolesarjenje (62), sledi pohodništvo (40), potem lokostrelstvo (32), spoznavanje običajev in jedi (28), plavanje (18), pod drugo so pripisali vožnja s čolni, paintball in počivanje.

Graf 4 Vrsta aktivnosti v naravi

Zanimalo nas je še : **Ali bi želeli v naravi pripraviti tudi kakšno jed sami in katero?**

Zelo veliko, kar 79 (blizu 67%) vprašanih ne bi želelo pripravljati jedi, bi pa poskusili domači kruh, jedi iz kotla, domače specialitete - gibanice, meso iz tunke ali kaj ekološkega (pijače, namaze). Preostalih 33 % pa bi pripravilo koruzne žgance z gobovo ali kislo juho, pekli bi krompir na ognju, pripravili kislo mleko, pekli kruh ipd.

Graf 5 Priprava jedi

Na vprašanje: Bi želel spoznati življenje in običaje na kmetih nekoč?

Samo 7 jih je odgovorilo z NE, ostali so izbrali med mlinarstvom (11%), lanom (13%), ovčerejo in polstenjem (33%), šolska učna pot je dobila 25%, pod drugo pa so vpisali peko kruha, žetev, lončarjenje, vrtnarjenje, zeliščarstvo.

Graf 6 Spoznavanje življenja in običajev

Zadnji dve vprašanji sta bili namenjeni dijakom turističnih smeri: Kaj bi vključili v ponudbo bivanja v naravi oz. na kmetiji kot turistični delavec?

Veseli smo bili odgovorov na to vprašanje, saj smo tako dobili informacije tudi od nekoliko starejših mladih in ne le svojih vrstnikov. Poleg tega imajo kot dijaki 4. letnika turistične smeri tudi že nekaj izkušenj s pripravo in realizacijo takih ponudb. ???

Za konec smo vse povprašali še o mnenju in idejah za naše nadaljnje delo:

Veliko odgovorov je bilo spodbudnih, zaželeti so nam uspešno odkrivanje, veliko zabave in novih spoznanj. Zelo veseli smo bili pozitivnih spodbud in sugestij: zaželeti so nam uspešno delo, pohvalili idejo, predlagali še nekatere aktivnosti, ki si jih kot mladi turisti želijo. Predvsem pobude za aktivnosti, ki jih mi nismo predvideli, so bile dobrodošle. Žal vseh ne moremo vključiti v naš projekt in potep zaradi naravnih danosti ali oddaljenosti kraja izvajanja le teh.

2.2.3 Izhodišča za nadaljnje delo

Anketa nam je postala vodilo za nadaljnje delo. Raziskali smo dejavnosti, postopke raznih aktivnosti, ki so jih predlagali v anketi. Na osnovi želja smo na terenu poiskali tudi sodelavce in ponudnike storitev, ki jih sami ne moremo izvajati. Na željo anketiranih smo izbrali prostor namestitve, ki nudi več različnih možnosti prenočevanja (senik, šotorjenje, kmečka hiša – vse na enem mestu). Ideje so nam tako pomagale pri oblikovanju turističnega dvodnevnega proizvoda potepa v naravo. Za odgovore in nasvete smo se vsem anketiranim tudi zahvalili.

3. OBLIKOVANJE TURISTIČNEGA PROIZVODA

3.1 Pogovori z akterji

Z vsemi, ki smo jih žeeli vključiti, smo najprej navezali stik preko telefona ali osebno, potem pa jim poslali še dopis. Vsi so se odzvali z veseljem in bili pripravljeni sodelovati. Obiskali smo jih tudi na domovih in posneli njihovo ponudbo in delo. Dogovorili smo se o načinu sodelovanja, njihovi in naši vlogi, ter o cenovnem ovrednotenju predstavitve, prispevka ali ponudbe.

3.2 Predstavitev vključenih akterjev

3.2.1 Turistično Društvo Sveta Ana

Ustanovljeno je bilo leta 1996 z namenom oživiti turistično dejavnost v občini Sv. Ana. Društvo organizira številne prireditve v kraju in tesno sodeluje z aktivom kmečkih žena ter društvom vinogradnikov. Najbolj tradicionalna sta postavljanje klopotca in krst mošta, organizirajo pa še številne druge prireditve, tudi pohod po Anini poti. Prioriteta jim je tudi lepo urejen kraj in domačije, zato sodelujejo s hortikulturnim društvom. Člani TD skupaj z etnološko skupino pripravijo razne predstavitve in organizirajo vodene oglede po občini.

Slika 15: Predsednik TD in naš vodič Feliks Berič

3.2.2 Grafonževa domačija

V vasi Zg. Ščavnica, ob reki Ščavnici se razprostira prelepa dolina obdana z griči, ki so porasli z gozdom in vinogradi, kjer se nahaja kmetija družine Urbanič, ki že četrto generacijo ponosno nosi ime Grafonževa domačija. Domačija je bila zgrajena leta 1841 v značilnem štajerskem slogu, sestavljajo pa jo delno lesena, pritlična, podkletena hiša s šestosno glavno fasado, dve gospodarski poslopji, toplar, čebelnjak, vodnjak, leseno stranišče in lanišnica. Domačija ima status lokalnega etnološkega spomenika EŠD 23203. Tako kot zunanjost vabi tudi notranjost hiše. Prijetni domači ambient nudi sprostitev ob veliki kmečki mizi, kjer najde prostor okoli 25 ljudi.

Slika 16: Grafonževa domačija

3.2.3 Ekološka kmetija Ruhitel- Pri Fridi

Ovca, ta skromna žival, nas spreminja že tisoče let. Na ekološki kmetiji Pri Fridi se že nekaj let ukvarjajo z vzrejo ovac, vendar se ne ustavijo samo pri tem, poskrbijo tudi za predelavo volne vse do nogavic in drugih izdelkov. Najdemo jih med gozdovi in travniki na Zg. Ročici pri Sv. Ani.

V zadnjih letih pripravljajo tudi učne delavnice na temo Od volne do nogavice za skupine učencev pa tudi za starejšo populacijo uka željnih. Pri njih se lahko tudi okrepčate z domačo in ekološko pridelano hrano in kmečkimi dobrotami. Delujejo v okviru društva Las Ovtar Slovenskih goric in skrbijo za promocijo dejavnosti povezanih z etnološko dediščino.

Slika 17 Izdelki domačije Ruhitel

3.2.4 Kmetija odprtih vrat Senekovič

Kmetija se nahaja ob poti med Sv. Ano in Benediktom, natančneje v vasi Froleh. Od centra Sv. Ane so oddaljeni 3 km, od Benedikta pa 6 km. Osnovno dejavnost kmetijstva dopoljujejo z vinogradništvom in s ponudbo domače hrane. Ob koncu tedna gospodinja peče kruh in gibanice, ki jih obiskovalci lahko kupijo. Imajo nekaj stalnih odjemalcev. Njihov domači kruh, gibanica in meso iz tunke pa so bili tudi že nagrajeni. V prijetnem ambientu lahko pripravijo hrano in pogostitev za okoli 60 gostov. V mirnem okolju in ob lepem pogledu na sosednje griče lahko preživite prijetne urice.

Slika 18: Kmetija Senekovič

3.2.5 Mlinarstvo Rožman

Mlinarstvo Rožman v dolini Zg. Ščavnice obratuje že desetletja. V preteklosti je mlin poganjalo veliko vodno kolo, to pa reka Ščavnica. Danes mletje poteka s pomočjo električne energije. Ponujajo mletje raznih žitaric ali nakup moke. Ponudba moke je zelo raznovrstna: od polnozrnatih, ostrih do gladkih in krušnih iz ajde, koruze, rži, pa tudi pirino moko dobite. Žitarice tudi odkupujejo, predvsem od okoliških slovensko goriških kmetov.

Slika 19: Moka iz Rožmanovega mlina

3.2.6 *Taborniki*

Taborniki združujejo mlade in srčne ljudi, se udeležujejo srečanj in taborov, nam pa bo priskočila na pomoč skupina skavtov in skavtinj iz Lenarta STEG Slovenske gorice 1.

Slika 20: člani ŠD pri nogometu

3.2.7 *Športno društvo Sv. Ana*

Športno društvo Sv. Ana je neprofitna organizacija, ki združuje več sekcij:

nogometno, odbojkarsko, igranje namiznega tenisa, rekreativno, strelske... Vzdržujejo in urejajo športno infrastrukturo v občini in sodelujejo na vseh občinskih srečanjih in aktivnostih. Skrbijo za zdrav športni duh na področju rekreacije, tako organizirajo Anin tek v okviru Vseslovenske prireditve Slovenija teče.

Slika 21 Člani KMN Lokavec

3.2.8 *Folklorna skupina KD Sv. Ana*

Skupina je prav letos praznovala 15. obljetnico delovanja, njeni člani pa so družabni, veseli in vedno pripravljeni sodelovati na plesu ali zabavnem druženju. Sodelujejo na številnih plesnih prireditvah v kraju in izven njega, obiskujejo plesne revije in se radi odzovejo povabilu drugih folklornih skupin. Poustvarjajo plesno, glasbeno in duhovno dedičino ter prenašajo to znanje na mlajše rodove. Pravijo, da ples združuje, da ga je težko opisati z besedami in »da je treba preprosto zaplesati«.

Slika 22 Logotip FS Sveti Ana

3.3 Itinerarij turistične poti

3.3.1 Program

Sledila je izdelava dvodnevnega programa našega potepa v naravo. Na pomoč so nam priskočili učitelji, ki so nekaj let nazaj že izdelali učno pot v okolici šole in po dolini reke Ščavnice. Učno pot tudi tržimo in ponujamo zaključenim skupinam pa tudi posameznikom. Tukaj nam je z znanjem in nasveti priskočil na pomoč dijak turistične šole Žan Rola in nam pomagal oblikovati ponudbo. Prav tako je izdelani itinerarij prevedel v nemški jezik. Odločili smo se namreč, da ponudbo pošljemo in promoviramo tudi na šoli v Stradnu (s šolo sodelujemo že več let) v sosednji Avstriji ali celo širše, saj je meja zelo blizu.

Druženje se prične z zbiranjem na Grafonževi kmetiji, kjer je tudi naša glavna destinacija in prenočišče. Po začetnem spoznavanju sledi nastanitev in aktivnosti za prvi dan (ogled kmečke hiše, učna pot z naravnimi in kulturnimi znamenitostmi, ogled mlini, lokostrelstvo in druženje ob tabornem ognju pozno v noč). Drugi dan pričnemo z razgibavanjem in domačim zajtrkom, nadaljujemo s kolesarjenjem, učnimi delavnicami, ogledom obore in zaključimo s športnimi igrami in pospravljanjem.

Izdelali smo ponudbo s kratkim opisov aktivnosti, ki jo prejmejo obiskovalci in je tudi sestavni del našega trženja in oglaševanja.

Glavna točka našega postanka bo na Grafonževi kmetiji, od tod se bomo podajali v razne smeri našega potepanja ali se zabavali kar na travniku pred kmečko hišo. Na našo prošnjo so se prijazno odzvali in bodo sodelovali v animacijskem in kulinaričnem delu za obiskovalce, kakor smo si ga zamislili. Pri njih bomo šotorili ali prespalili v njihovi hiši, pripravili bodo hrano in nam zagotovili sanitarije. Sledilo bo pohodništvo po učni poti, kolesarjenje do kmetije Pri Fridi, kjer bomo sodelovali na delavnicah Od ovce do nogavice, izvedli bomo še lokostrelstvo z izdelavo lokov in tarč ter se zabavali ob tabornem ognju skupaj s člani tabornikov in domače folklorne skupine. Za zabavne športne igre bodo poskrbeli domači športniki člani ŠD Sv. Ana. Vse skupaj pa bomo povezali s turističnim društvom in pripravljalno skupino turističnega produkta, učenci OŠ Sv. Ana. Poskrbeli smo tudi za izbor pesmi in animacij (večer ob ognju. Besedila pesmi so priloga naloge).

“Na potep v naravo”

Na potep v naravo je projekt, ki je bil sestavljen s strani OŠ Sveta Ana, v sklopu projekta *Turizmu pomaga lastna glava*. Pri projektu so sodelovali učenci, učenke, učitelji OŠ Sveta Ana, društva ter občani domače občine.

1. Grafonževa domačija

Naš potep v naravo se prične na Grafonževi kmetiji, kjer se nastanimo in spoznamo zgodovino domačije in njen etnološki pomen. Domačija je bila zgrajena leta 1841 v značilnem štajerskem slogu. Domačija ima status lokalnega etnološkega spomenika EŠD 23203. Tako kot zunanjost vabi tudi notranjost hiše. Prijetni domači ambient nudi sprostitev ob veliki kmečki mizi, kjer najde prostor okoli 25 ljudi. Prijazna gospodarja pa poskrbita za dobro počutje in hrano.

2. Šolska učna pot in reka Ščavnica

Od kmetije vodi učna pot mimo vinogradov, sadovnjakov, naravnih in kulturnih znamenitosti, tipičnih kmečkih hiš, mlina preko gričev skozi gozd do gomil, tise in dišeče ciklame. Ob reki Ščavnici lahko »srečamo« zlatovranko ali se »pozdravimo« z mladoletnicami (vodna žival).

3. Mlinarstvo Rožman

V naših krajih je nekoč mlelo veliko mlinov. Danes je edini ohranjen in še delujoči Rožmanov mlin v dolini Zg. Ščavnice. Predstavili nam bodo mletje v preteklosti in danes, kupite pa lahko tudi razne vrste moke, tudi koruzno.

4. Lokostrelstvo

Lokostrelstvo je dejavnost, ki nas bo sprostila in izvrala naše skrite ročne spretnosti. Po izdelavi lokov, puščic in tarč, se bomo še prijateljsko pomerili v streljanju z lokom.

5. Ob tabornem ognju

V mraku ob tabornem ognju radi posedimo, kaj zapojemo in tudi zaplešemo. Še kaj dobrega pojemo in se preprosto družimo s prijatelji in znanci.

6. Kolesarjenje

Razgibajmo telo, primimo za kolesa in se odpravimo po kolovoznih poteh med travniki, polji in gozdovi. Spoznajmo naše prelepe Slovenske gorice in anovsko pokrajino.

7. Kmetija Pri Fridi

Naša naslednja postaja se nahaja v Zg. Ročici, kamor bomo prikolesarili in se poskusili v domači obrti. Sodelovali bomo na delavnicah Od volne do nogavice. Pozdravile nas bodo prijazne ovčke in domačina Franc in Frida.

8. Kmetija odprtih vrat Senekovič

Kmečki turizem Senekovič v Frolehu že več let prireja ob petkih "kruhovo", kjer mnogo občanov lahko kupi sveže pečeni kruh. Pri Senekovičevih se boste okreplčali z dobrim kmečkim kosilom.

3.3.2 Tehnični program

Naš dvodnevni potep smo morali tudi časovno opredeliti in določiti naloge ter zadolžitve posameznih akterjev. Pričetek potepa bi bil ob 10. uri, zaključili pa bi ga naslednji dan med 18. in 19. uro zvečer. Obiskovalci časovno niso preveč omejeni, predvsem smo jim namenili dovolj časa za posamezne aktivnosti pa tudi prosti čas se najde.

Okvirni časovni razpored in zapis zadolžitev smo opredelili takole:

1. dan		
čas	dejavnost	akterji in zadolžitve
10.00-11.00	-zbiranje in nastanitev na Grafonževi domačiji - malica - spoznavanje	- postavitev šotorov- taborniki - priprava ležišč v hiši (Janez U.) - iz nahrbnika - med udeleženci in animatorji (če se udeleženci med seboj poznajo, če ne, še medsebojno spoznavanje)
11.00-13.00	-ogled domačije, spremljajočih objektov, lanišnice, zgodovina nastanka, ogled notranjosti	- vodita Janez in Martina Urbanič – gospodarja, pomoč animatorji (seznanitev s sanitarijami na kmetiji)
13.00-14.30	- kosilo na kmetiji	- pripravita gospodarja (po želji skupine ali iz lonca – golaž, bograč, buhtli)
14.30-17.00	- pohod po učni poti (mlin, reka Ščavnica, Breznikova, Kambergerjeva hiša, tisa, gomile, sadovnjak, mrvavljišče, oberlos, križi in kapelice ...)	- vodi član turističnega društva (vodič ali vodja projekta Učna pot ga. Jožica Drozg Slaček)
17.00-17.30	-malica	- na kmetiji (domači kruh, zaseka, meso iz tunke)
17.30-19.00	- lokostrelstvo (izdelava, tekmovanje v streljanju v tarčo) Poskrbeti za varnost! (opozorila, meje)	- animatorji in člani športnega društva ali tabornikov(les za loke in puščice ter ves ostali material zagotovi organizator, tarče so že pripravljene, lahko sami pobarvajo kroge in določijo velikost tarč)
19.00-23.00	- ob tabornem ognju in večerja - pečenje hrenovk ali krompirja -petje pesmi in ples ob ognju, druženje Poskrbeti za varnost! (odprt ogenj, na koncu pogasiti)	- pečenje hrenovk v testu (testo lahko pripravijo sami ob pomoči gospodinje, kruh na kmetiji - za ogenj in kurišče na dvorišču poskrbijo taborniki (kurivo na kmetiji) -folklorna skupina Sv. Ana- nekaj predstavnikov pripravi animacijo- petje in ples
23.00	- nočni počitek	- šotori ali v hiši (spalne vreče prinesejo sami ali za doplačilo 2 € dobijo na kmetiji)

2. dan		
7.00-8.00	-jutranja telovadba (tek ali sprehod do gozda in nazaj), umivanje	-animatorji ali po želji
8.00-9.00	- zajtrk in pospravljanje	- žganci in mleko sli zabela (na kmetiji)
9.00-10.00	- kolesarjenje do kmetije Pri Fridi Poskrbeti za varnost! (čelade, ustrezna kolesa)	- pod vodstvom športnega društva - se odpravijo s kolesi do Zg. Ročice (kolesa in čelade posodi TD in jih dostavi predhodno po dogovoru)
10.00-10.30	- predstavitev kmetije in malica	- Franc in Frida Ruhitel (predstavitev in malica: eko namazi, domači kruh, sok)
10.30-12.00	-delavnice od volne do nogavice	-družina Ruhitel (zagotovi material, sanitarije na kmetiji)
12.00-13.30	- delavnice polstenje ali filcanje	- družina Ruhitel (vsak udeleženec izdela izdelek)
13.30-14.00	-kolesarjenje do kmetije Senekovič, Froleh	- vodi ŠD
14.00-15.00	- kosilo na kmetiji odprtih vrat Senekovič	- kosilo pripravijo po naročilu gostov (juha, meso s prilogami, gibanica), pijača za plačilo
15.00-15.30	- vračanje s kolesi mimo obore in ogled	- ustavijo se na ogledu živali v obori gospoda Edra (po predhodnem dogovoru možna razlaga)
15.30-17.30	-druženje ob športnih in zabavnih igrah (vleka vrvi, hodulje, prenašanje koruze ali krompirja, košnja...)	- športniki in taborniki, skupina za animacijo poskrbijo za potek iger, prisrbijo rezvizite
17.30-18.00	- pospravljanje in slovo	- družina Urbanič in animatorji

Podrobnejša opredelitev aktivnosti:

1. Grafonževa domačija

10.00–13.00

Vodič gospod Feliks Berič in animatorka naše skupine pričaka obiskovalce na dvorišču Grafonževe domačije. Obiskovalce do kraja druženja v dolino reke Ščavnice pripelje asfaltna cesta iz smeri Maribora ali Murske Sobote preko Lenarta v Slovenskih goricah. Ob prihodu v središče kraja – center Sv. Ane se spustimo mimo pokopališča in mlinarstva Rožman v dolino na glavno cesto Zg. Ščavnica – Nasova, v križišču se nam na desno stran odpre pogled na naše zbirališče. Parkiramo lahko z osebnim avtomobilom ali avtobusom za hišo, kjer je urejen parkirni prostor tik ob asfaltni cesti. Kažipoti so urejeni že s prometno signalizacijo in krajevnimi turističnimi tablami, ki usmerjajo in vodijo obiskovalce. Po uvodnem pozdravu se obiskovalci nastanijo pod šotori ali v hiši (lahko tudi na seniku, v kolikor je to predhodno dogovorjeno). Obiskovalcem vodič in animator-ka razkažeta dvorišče in sanitarije.

Sledi malica v lastni režiji- iz nahrbtnika in spoznavanje udeležencev (organizira animator-ka).

2. Ogled domačije**11.00–13.00 ; 13.00- 14.30**

Sledi ogled domačije in predstavitev njene zgodovine, vsi spremljajoči objekti, tudi pripadajoči gozd in nekoliko oddaljena lanišnica (zgradba za predelavo lanu; oddaljena 100m). Obiskovalce sprejmeta gospodarja domačije Martina in Janez Urbanič, ki prevzameta vodstvo in predstavitev. Cena ogleda je že vključena v ceni in se poravna ob odhodu s strani TD. Po predstavitvi sledi kosili v režiji gospodarjev. (opredeljeno v tabeli). Posodo, pribor in ostalo se zagotovi na kmetiji. Strošek vključen v ceno, poravna TD.

3. Pohod po učni poti**14.30-17.30**

Po dobri hrani se sicer prileže počitek, naši turisti pa se bodo razgibali z dvournim pohodom po učni poti in ogledom naravnih in kulturnih znamenitosti doline Ščavnice in okolice šole. Skupino prevzame vodja projekta Okolica šole kot učilnica ali njen namestnik-ca (predhodni dogovor TD). Skupino popelje po urejeni učni poti s številnimi zanimivimi postanki, ki so opisani v poglavju 4., obiskovalci pa prejmejo brošuro z opisom poti (priloga naloge). Na koncu poti se lahko ustavijo še na mlinu Rožman, kjer jih pričaka lastnik, gospod Jože Rožman. Kontakt z mlinarstvom vzpostavi vodič in jih tudi obvesti o številu obiskovalcev. Mlinar Jože predstavi delovanje mlina in na kratko njegovo zgodovino. Ob koncu poti malica iz nahrbtnika, ki sta jo udeležencem dala gospodarja s seboj na pot (sadje, kruh in sok) in vrnitev na domačijo.

4. Lokostrelstvo**17.30–19.00**

Skupina se zbere na dvorišču domačije in pod vodstvom tabornikov izdela lok, puščico in tarče. Razdelijo se v skupine, vsaka opravi svoje delo. Les za izdelavo poiščejo v bližnjem gozdu nad hišo, orodje in navodila za izdelavo priskrbijo animatorji, ki delo tudi vodijo. Ob koncu se preizkusijo v uporabnosti izdelanih lokov in priredijo »tekmovanje«. Zagotoviti je potrebno prostor za strelišče (za gospodarskim poslopje v sadovnjaku) in poskrbeti za ustrezno zaščito ozadja in varno streljanje.

5. Ob tabornem ognju**19.00-23.00**

Skupina se ponovno razdeli v več manjših skupin. Pod vodstvom tabornikov pripravijo kurišče za ogenj in ga zakurijo, druga skupina pripravi testo in hrenovke za pečenje (testo lahko pripravijo sami ob pomoči gospodinje, kruh na kmetiji). Priključijo se člani folklorne skupine, ki poskrbijo za zabavni del druženja. Naučijo se taborniško pesem in nekaj domačih pesmi, po želji pa lahko tudi zaplešejo ob tabornem ognju. Še posebej je potrebno paziti na varnost – bližina odprtega ognja (zavarovati kurišče)

in ob zaključku vse pogasiti. Sledi nočitev (lahko tudi po skupinah, spalne vreče si zagotovijo udeleženci sami).

Aktivno bivanje se prevesi v drugi del našega druženja. Po jutranji telovadbi in toaleti ter dobrem kmečkem zajtrku (žganci, mleko, kisla juha-na kmetiji), se udeleženci odpravijo na nov potep, tokrat s kolesi.

6. Kolesarjenje**9.00-10.00**

Kolesarjenje prevzame član športnega društva skupaj z animatorji. Kolesa so izposojena, prav tako čelade (TD Sv. Ana, plačilo zajeto v ceni). TD jih dostavi predhodnega dne zvečer ali zgodaj zjutraj. Poz jih vodi mimo mlina proti Zg. Ročici. Cesta po kateri se gibljejo ni pretirano prometna, je asfaltirana in dobro pregledna. Vije se med kmetijami, travnikami, njivami in gozdovi. Po potrebi se naredi krajši postanek v križišču Sv. Ana-Zg. Ročica.

7. Kmetija Pri fridi**10.00-13.30**

Na kmetijo Ruhitel prispejo okoli 10. ure, kjer jih prijazno sprejmeta gospodarja Franček in Frida. Oba se trudita skupaj s sinom in mamo ohranjati stare običaje, obenem vzrejata ovce, ekološko kmetujeta in sodelujeta z etnološkim društvom in društvom Las Ovtar. Kolesa lahko parkirajo ob stari preši, kjer je urejen prostor za delavnice. Sanitarije so urejene v bližini zgradbe. Za udeležence najprej priskrbita eko malico (kruh, zeliščni namazi, sok), potem pa izpeljeta delavnice v dveh delih. Ves potrebn material zagotovita sama, udeleženci pa s seboj odnesejo lep in uporaben izdelek. Cena malice in delavnic je v ceni ponudbe in jo pokrije TD.

8. Kmečki turizem Senekovič**14.00-15.00**

Iz Zg. Ročice se odpeljejo 2,5 km v smeri Froleha (smerokazi in tabla, ki označuje kmetijo, so urejeni) do Kmetije odprtih vrat Senekovič. Parkirni prostor (gramoziran in označen) je urejen ob kmetiji. Tam jih pričaka gospodynja Ida, ki postreže z domaćim kosilom. Z njo predhodno kontaktira vodič, najavi skupino in se z njo dogovori o številu kosil, izbranih jedeh in želenih napitkov (sokovi, domače vino). Ves potrebn material in degustacijo pripravi gospodynja, poskrbi tudi za čiščenje po odhodu skupine. Sanitarije so zagotovljene. Stroške v višini 6 € po osebi poravna vodič. Množen je tudi nakup domačega kruha (vnaprej dogovorjeno med vodičem in vodjem obiskovalcev). Po kosilu se odpravijo nazaj v smeri Rožmanovega mlina in se po želji in predhodnem dogovoru (vodič in g. Eder) ustavijo na ogledu obore.

9. Športne igre**15.30- 17.30**

V dolino Zg. Ščavnice se spustijo po asfaltni cesti, mimo Rožmanovega mlina prispejo nazaj na kmetijo Urbanič. Sledijo športne igre, ki jih pripravi ŠD Sv. Ana. S predstavnikom predhodno kontaktira vodič TD. Vse rekvizite in organizacijo prevzame ŠD, prav tako poskrbi za varnost.

Aktivno druženje se počasi bliža kraju. Sledi še podelitev »nagrad« (zagotovijo animatorji; domače vino, moka, kruh), pospravljanje in slovo. Na željo udeležencev se lahko zagotovi prevoz do večjega središča (doplačilo).

3.3.3 Povpraševanje in odgovori

Sestavili smo povpraševanja in povabila k sodelovanju za vse akterje na našem potovanju. Povpraševanja smo poslali Turističnemu društvu Sv. Ana, Mlinarstvu Rožman, kmetiji odprtih vrat Senekovič in Ekološki kmetiji Ruhitel, FS KD Sv. Ana, ŠD Sv. Ana in skupini skavtov STEG Slovenske gorice 1. Povpraševanja in odgovori so priloge naše naloge.

3.3.4 Kalkulacije

V ceno ponudbe smo zajeli vse morebitne stroške, ki smo jih lahko predvideli, tako fiksne kot variabilne. Pri oblikovanju cene smo pridobili vse potrebne cenovne ponudbe in jih upoštevali.

FIKSNI STROŠKI

- Dnevница vodiča (do 4 ure): 100 €
- Izposoja šotorov: 120 €
- Nastanitev na kmetiji 150 €

$$\text{FS: } 370 \text{ €}$$

$$\text{FS na os.: } 370 : 20 = 18,5 \text{ €}$$

$$\text{SC} = \text{VS na os.} + \text{FS na os.} = \\ 36,5 \text{ €} + 18,5 \text{ €} = \underline{\underline{55 \text{ €}}}$$

VARIABILNI STROŠKI

- Delavnice + material: 6,5 € na os.
- Zajtrk : 2 €
- Malica : $2 \text{ €} + 3 \text{ €} + 2 \text{ €} = 7 \text{ €}$
- Kosilo: $5 \text{ €} + 6 \text{ €} = 11 \text{ €}$
- Večerja: 4 €
- Izposoja kolesa 6 €

$$\text{VS na os.: } 36,5 \text{ €}$$

$$\text{PC} = \text{SC} + \text{prib.}(10\%) + \text{DDV (20\%)} = \\ 55 \text{ €} + 5,50 \text{ €} + 1,10 \text{ €} = \underline{\underline{61,6 \text{ €}}} = \underline{\underline{62 \text{ €}}}$$

$$\begin{array}{rcl} \text{Min. št.: } & \frac{370 \text{ €}}{62 \text{ €} - 36,50 \text{ €}} & = \\ & \frac{370 \text{ €}}{370 \text{ €}} & \\ \text{Min. št.: } & = 15 \text{ os.} & \end{array}$$

$$\begin{array}{rcl} \text{Tp.: } & \frac{370 \text{ €}}{62 \text{ €} - 36,50 \text{ €} - 5,50 \text{ €}} & = \\ & \frac{370 \text{ €}}{20 \text{ €}} & \\ \text{Tp.: } & = 19 \text{ os} & \end{array}$$

$$\text{Stroškovna cena} = \underline{\underline{55 \text{ €}}}$$

$$\text{Minimalno število udeležencev} = \underline{\underline{15 \text{ oseb}}}$$

$$\text{Prodajna cena} = \underline{\underline{62 \text{ €}}}$$

$$\text{Točka preloma} = \underline{\underline{19 \text{ oseb}}}$$

Ob posameznem obisku se lahko cene glede na povpraševanje in različne želje preračunajo ponovno.

4. NARAVNA IN KULTURNA DEDIŠČINA NA UČNI POTI

4.1 Naravne značilnosti na poti

Naši anketiranci so nas spodbudili, da smo raziskali še naravne in kulturne značilnosti v naši bližini in na predvideni poti poteva v naravo. Ugotovili smo, da nam je veliko dela že prihranjenega, saj smo na šoli pred leti že izdelali učno pot, ki je zajela mnoge naravne znamenitosti pa tudi del kulturne dediščine naših krajev. Za boljšo ponudbo smo si pot ogledali, določene točke pa smo tako že večkrat obiskali na tehniških, naravoslovnih in kulturnih dnevih.

Gozd

V našem okolju prevladuje mešani gozd s tipičnimi predstavniki ravninskega sveta: bukev, hrast, topol, breza in lipa ter smreka in bor. Mešani gozd porašča predvsem severna pobočja aninskih gričev. V spomladanskem času se na obronkih bohotijo podlesne vetrnice, zvončki, šmarnice, opaziti pa je mogoče tudi grmičke navadnega volčina.

Slika 23 Gozd

Krambergerjeva tisa

Raste ob naši poti. Spada v rod drobnih igličastih dreves ali grmovnic. Ima rdečkasto lubje, suličaste, sploščene, temnozelene liste dolžine 1–4 centimetrov in širine 2–3 milimetre, spiralno urejene na deblu, baze listov pa so zasukane, tako da se listi na vsaki strani stebla uredijo v vrsto. Je prelepo, vedno zeleno manjše drevo ali grm, ki pri nas le redko doseže višino 20m. Je močno strupena, saj vsebuje alkaloid toxin, izjema sta le mesnati ovoj pri plodu in pelod. Posebnost tise je, da ima namesto storža plod v obliki jagode, to je seme, obdano z mesnatim ovojem. Les tise je lepo rdečerjav in je bil v preteklosti zelo cenjen. Danes se na trgu ne pojavlja, saj je tise tako malo, da se v večini nahajališč v Evropi borijo za njeno ohranitev. Spada med ogrožene vrste in je tudi v Sloveniji zakonsko zaščitena. Tisa se je ohranila sto petdeset milijonov let, preživila je vse poledenitve in otoplitrive, sedaj pa je v nevarnosti, da izumre.

Slika 24 Tisa

Krambergerjeva tisa ima obseg debla dobre tri metre, kar je dokaz, da je dočakala častitljivo starost.

Navadna ciklama

Jesen, ko se drevje že pripravlja na počitek, se v naših gozdovih prebudi ena izmed najlepših cvetlic, ki s svojim opojnim vonjem vabi, da jo poduhamo. Ta rastlina je navadna ciklama.

Slika 25 Ciklama

Mravljišče

Na robu naših gozdov najdemo tudi dom mravelj – mravljišče. Pogosta so talna, ki jih zaznamuje kup zemlje, prekrit z listnim odpadom. Nastane zato, ker delavke odlagajo izkopani material ob izhodu iz mravljišča, nekatere

[Slika 26 Mravljišče](#)

vrste pa ga tudi oblikujejo podobno kot termiti in izdolbejo v njem kamrice. Vhodi so lahko dvignjeni, da preprečijo vdor vode v gnezdo ob deževju. V splošnem so gnezda mravelj regulirani sistemi, kjer člani kolonije aktivno uravnavajo prezračenost, vlažnost in temperaturo, kakršne ustrezano ličinkam in morebitnim gojenim organizmom.

Reka Ščavnica

Je nižinska reka v severovzhodnem delu Slovenije. Njeno povirje se nahaja na nadmorski višini 330m v severovzhodnem delu Slovenskih goric v kraju Zgornja Velka. Včasih je v reki Ščavnici teklo veliko vode. Poganjala je številne mline, ki so stali ob njeni strugi. Danes ob njej стоji le še sodoben električni Rožmanov mlin. Voda pa ni pomembna le za obstoj človeške družbe, ampak za živalske in rastlinske organizme. Reka je bila polna življenja. Še danes na srečo najdemo v njej značilno ribo - klena, ki je drugod redkost. V spomladanskem in jesenskem času je reka večkrat prestopila svoje bregove in poplavila bližnja polja in travnike. V glavnem pa je reka živila v sožitju z ljudmi. V njej so se kopali, ribarili, prali perilo, služila pa je tudi kot vir vode za živino. V občini Sveta Ana se ponašamo s krajinskim parkom Ščavnica, ki zajema del doline reke Ščavnice.

[Slika 27 Otroci na brvi čez reko Ščavnico](#)

Travnik

V preteklosti je predstavljal zelo pomemben vir življenja. Tega pomena travnik tudi v današnjem času ni izgubil, le posegi človeka so se s časom spremenili. Na hitro spremenjanje travnika vpliva človek z intenzivnim gnojenjem, košnjo, pašo živine,...

Kljub človekovim posegom, pa ostaja na travniku izjemna pestrost rastlinskih in živalskih vrst. Najpogosteji prebivalci in obiskovalci naših travnikov so krti, kobilice, deževniki, čmrlji, čebele, metulji, pikapolonice,... Večina rastlin na travniku so trave, ki so pomembne kot krmne rastline. Na travniku pa rastejo tudi zelišča - travniške cvetlice. Tako pomlad naše travnike polepša z zvončki, pomladnim žafranom, podlesno vetrnico, lapuhom, regratom, zelenim telohom, pljučnikom, vijolicami, marjeticami in ostalimi rastlinami. Maja in junija pa pritegne pozornost ljubiteljev narave paleta pisanih barv, ki jo sestavljajo ivanjščice, ripeče zlatice, travniške kadulje, kozje brade in druge cvetlice, ki krasijo naše travnike.

Štorklja

Bela štorklja je največji evropski ptič in tudi po drugih značilnostih jo je v tem delu območja razširjenosti praktično nemogoče zamenjati s katerim drugim ptičem. Dolga je od 95 do 110 cm in ima razpon kril med 180 in 218 cm. Tehta od 2,3 do 4,5 kg. Prepoznamo jo po dolgem vratu in nogah, črno-beli operjenosti ter rdeči obarvanosti nog in kljuna. Črna so le letalna peresa in trtica, po ostalem telesu pa so bela. Mladiči imajo nekoliko bolj bledo obarvane noge in kljun, ki se konča s temno konico.

Štorklja si vsako pomlad splete gnezdo na šolskem dimniku in je v ponos krajanom.

Slika 28 Štorklja

Zlatovranka

Je ptica iz družine zlatovrank in edina predstavnica reda vpijatov, ki živi v Sloveniji. Je selitvena ptica, pri nas je redek gost in je ena izmed 130-ih ogroženih vrst pri nas. V dolini Ščavnice so jo pred leti opazili, zato je dolina tudi zaščitena in se struge, ki jo obrašča grmičevje, ne sme meliorirati². Je zelo barvita ptica, prevladujeta modra in zlatorjava barva.

Slika 29 Zlatovranka

Prehranjuje se z žabami in večjimi žuželkami. Naravno gnezdi v drevesnih dupilih in peščenih rovih. Oглаša se z rezkim in hrapavim glasom, podobnem vranjemu krakanju.

Mladoletnice

Spadajo v red žuželk. So nočnim metuljem podobne leteče žuželke. Njihove ličinke domujejo v vodi, znane so po hišicah, ki jih gradijo iz kamenčkov in drugega materiala. Mehki zunanjí skelet je običajno rjave barve, na glavi so dolge, nitaste tipalnice, majne sestavljené oči in tri očesca ter enostavno grizalo. Poraščene so z dlačicami – od tod tudi ime mladoletnice. So edini red žuželk s popolno preobrazbo. Prehranjujejo se z nektarjem, odrasle živali pa preživijo le kak teden. Celoten življenjski krog pa traja eno leto, večji del zavzema stadij ličinke. V Sloveniji najdemo zaradi geografske raznolikosti več kot 200 vrst, ki pa so zelo slabo raziskane. Ob reki Ščavnici jih je raziskoval domačin Gorazd Urbanič, dr. biologije, ki je prav njih izbral za svojo doktorsko disertacijo.

Slika 30 Mladoletnica

² Melioracija označuje fizično poseganje v naravno okolje z namenom uravnavanja in nadziranja mokrote tal (izsuševanje jarkov na močvirnih tleh). Povezana je z regulacijo rečne struge.

4.2 Kulturna dediščina

Kapela je sakralni objekt. Na naši učni poti si lahko ogledamo Ocvirkovo kapelo iz leta 1947, danes last Ide Kuzmič iz Maribora. Stoji v bližini Ocvirkove domačije, postaviti jo je dal lastnik domačije. Danes je kapela obnovljena in lepo vzdrževana.

Križ je prav tako sakralni objekt, ki jih je na naši poti kar nekaj. Vsak križ skriva svojo zgodbo, saj je bil postavljen v zahvalo ali drug namen. Ob poti je najvidnejši ob cesti med Urbaničevom domačijo in Rožmanovim mlinom.

Ostali objekti: mlin in vrste hiš ob poti so opisane v poglavju št. 2.

4.3 Slovarček najpogostejših izrazov

Izdelali smo še slovarček pojmov, ki se pojavljajo v naši nalogi. Gre predvsem za izraze in postopke, ki so jih v preteklosti uporabljali na kmetiji. Dodali smo še razlago teh besed. Slovarček bomo delili na predstavitev stojnici, dobijo pa ga tudi obiskovalci našega popotovanja.

Tabela 1 Slovarček

	razlaga	opombe
tisa	igličasto drevo ali grmovnica	raste na učni poti Sv. Ana
polstenje ali filcanje	postopek pridobivanja vlaknovine iz volne	delavnica na Potepu v naravo
štorklja	ptica selivka	domuje na dimniku šole Sv. Ana
zlatovranka	barvita ptica selivka, ki spada med ogrožene vrste	domovanje ob reki Ščavnici
navadna ciklama	zimzelena rastlina z vijoličnimi cvetovi	raste v gozdovih na naši poti
mladoletnica	nočnim metuljem podobne žuželke	njeno domovanje je reka Ščavnica
toplar	lesena stavba za shranjevanje sena – tudi kozolec	ogled na Grafonževi kmetiji
cimpracha	preprosta mala hiša iz lesa in gline	ogled na poti- Veršičeva viničarija
zol	pokrit vhod s stopnicami	na domačiji Kramberger
štubel	večja soba v kmečki hiši	v Grafonževi kmečki hiši
pocinge	betoniran del pod širšom kapom hiše	pred vhodom v Grafonžovo domačijo

V tabeli smo zbrali nekaj besed, ki se najpogosteje uporabljam v naši nalogi, so manj znane ali iz starejših časov, potrebne pa so za razumevanje nekaterih razlag tekom našega potepa v naravi.

5. TRŽENJE

5.1 Ponudba

Sedaj moramo svoje izdelke tudi tržiti. Izdelali smo letak in dve zloženki (prva ponuja časovni razpored aktivnosti obeh dni, druga pa seznanja mladega turista z naravnimi in kulturnimi znamenitostmi, s katerimi ga želimo spoznati) in ju bomo razdelili učencem šole in ponudili v info centru KTC Sv. Ana. Prav tako bomo propagandni material odnesli tudi na bližnje turistične agencije: Leze v Sv. Trojici, AŽ v Lenartu, Sonček v Mariboru in Ptiju. Ponudbo in povabilo bomo poslali tudi učencem sodelujoče šole Straden v Avstriji. Njihovi učitelji bodo ponudbo predstavili tudi v njihovem kraju in občini. Za predstavitev izdelujemo tudi naš logotip »Tarčko« in ga delimo na stojnici.

Izdelamo še slovarček najpogostejših besed in njihovo razlago, poiščemo pa še zloženke našega TD (Pri Fridi, Grafonževa domačija) in jih prav tako delimo na stojnici. Slovarček dobi tudi vsak obiskovalec našega potepa.

5.2 Oglasevanje

Najprej predstavimo nalogu na šolski spletni strani, ekipa šolskega radia pa posname propagandno sporočilo in prispevek za objavo na lokalnem radiu Slovenske gorice. Tukaj vključimo mentorja Aleša Milošiča. Povežemo se z dopisnikoma lokalnih časopisov, Alešem Rolo in Suzano Rejak Breznik, ki predstavita in objavita našo ponudbo v Domačih novicah, Aninih novicah in Ovtarjevih novicah.

Na oglašnih panojih v kraju in sosednjih občinah izobesimo plakate. Zloženke pošljemo turističnim društvom sosednjih občin. K obisku povabimo še učence sosednjih šol. Ravnatelj šole o projektu in ponudbi obvesti ravnatelje na aktivu ravnateljev.

Navežemo stik z lokalnima TV postajama:

- v Lenartu, katere lastnik je Silvo Lešnik, in
- SIP TV, katere lastnik je domačin Danijel Pohorec.

Stike navežeta mentorici Ana in Irena. Poprosimo jih za objavo ponudbe.

Učitelj računalništva Aleš Milošič z učenci pri izbirnem predmetu MME (multimedija) izdela spletno stran, kjer objavimo ponudbo, letake, slovarček in celotno nalogu. Stran dopolnjujemo s slikami in preko nje izmenjujemo mnenja in zbiramo pobude in predloge, pa tudi pripombe. Stran je trenutno še v izdelavi in jo dopolnjujemo. (http://_____)

5.3 Ciljne skupine

Naše ciljne skupine so obiskovalci vseh starosti, s poudarkom na mladih in mestnih turistih. Tudi učenci osnovnih in srednjih šol so lahko med pogostejšimi obiskovalci. Njim lahko pripravimo skrajšano verzijo, primerno za naravoslovni ali tehniški dan (vključimo delavnice Od ovce do nogavice, ogled Grafonžove kmetije in športno

aktivnost po želji – mogoče lokostrelstvo ali postavljanje šotorov), poudarek pa je na preživetju v naravi. Seveda se jim lahko prilagodimo glede na njihove želje in povpraševanje.

5.4 Kaj bo kdo opravil -naloge in zadolžitve

Tabela 2 Sodelujoči in zadolžitve

SODELUJOČI	ZADOLŽITVE
Turistično društvo Sv. Ana	<ul style="list-style-type: none"> - poskrbi za promocijo popotovanja - pomaga pri delitvi ponudb - kontaktira s sosednjimi TD, klubi mladih - izposodi kolesa
Vodič: Feliks Berič	<ul style="list-style-type: none"> - kontaktna oseba z vodjo obiskovalcev - poskrbi za izpeljavo poti in vodenje, finance - kontaktira z ostalimi akterji (Rožman, Senekovič, Urbanič, Ruhitel, FS, ŠD, Taborники, Aleš ali Žan Rola)
Učenci raziskovalne skupine	<ul style="list-style-type: none"> - izpeljejo potep v naravo za učence ali delavce šole (krajša varianta) - pri konkretni izvedbi se vključijo pri lokostrelstvu, kolesarjenju, šolski učni poti - pripravijo stojnico za predstavitev - izdelajo spominke - priskrbijo material za delavnice (ob pomoči mentoric) - skrbijo za promocijo, priskrbijo spalne vreče
Ravnatelj OŠ Sv. Ana : Boris Mlakar	<ul style="list-style-type: none"> - ponudbo posreduje ravnateljem na aktivu - podpira izvedbo in pomaga pri sponzoriranju majic in predpasnikov ter stojnice
Župan občine Sv. Ana: Silvo Slaček	<ul style="list-style-type: none"> - ponudbo posreduje drugim županom - poskrbi za sponzorstvo
Anita Rojko, predstavnica za turizem na občini	<ul style="list-style-type: none"> - pomaga pri promociji preko zloženk in letakov (pano na občini in v KTC - obvešča TD in vodiča - ponudi potep v naravo na predstavitvah - objavi nalogu in ponudbo na občinski spletni strani
Copy center Lenart: Milan Potočnik	<ul style="list-style-type: none"> - sponzorira tisk majic
Aleš Milošič, profesor računalništva na OŠ Sv. Ana	<ul style="list-style-type: none"> - posname oddajo za šolski radio in jo posreduje lokalnemu radiu - izdela in posodablja spletno stran - objavi nalogu na šolski spletni strani
Aleš Rola, dipl. inženir medijske produkcije	<ul style="list-style-type: none"> - fotografiranje priprav in izdelave poti - priprava scenarija, snemanje delavnic in priprav poti - montaža video posnetka in arhiv slik
Žan Rola, dijak 4.I SŠGT MB	<ul style="list-style-type: none"> - izdelava itinerarija - kalkulacija cene

	<ul style="list-style-type: none"> - nasveti pri časovni razporeditvi
Mentorici Ana in Irena	<ul style="list-style-type: none"> - priskrbita material za delavnice - skrbita za promocijo (radio, časopis, facebook, spletni strani šole, občine) - kontaktirata z ostalimi akterji
Kmetija odprtih vrat Senekovič	<ul style="list-style-type: none"> - peka kruha za stojnico - kosilo za udeležence (2. dan)
Kmetija Urbanič (Grafonževa kmetija)	<ul style="list-style-type: none"> - odstopi prostore v hiši in dvorišče - omogoči kuhanje jedi in poskrbi za večino prehrane v času bivanja - nudi sanitarije in prenočišče
Družina Ruhitel (Franc in Frida)	<ul style="list-style-type: none"> - predstavitev dejavnosti in pogostitev - delavnice od volne do nogavice - delavnice »polstenje« - pijača, namazi (eko), malica
Mlinarstvo Rožman	<ul style="list-style-type: none"> - predstavitev dela in mlina - priskrbi moko za nakup
Skupina skavtov -tabornikov	<ul style="list-style-type: none"> - izposodi šotore - pomaga pri postavitvi šotorov - izvede večerno druženje ob tabornem ognju - pripravi material za loke in puščice
Folklorna skupina KD Sv. Ana	<ul style="list-style-type: none"> - animacija ob tabornem ognju - besedila pesmi in petje - ples ob tabornem ognju
Gorazd Urbanič, doktor biologije, domačin, raziskuje življenje v reki Ščavnici (mladoletnica)	<ul style="list-style-type: none"> - na željo obiskovalcev pripravi učno uro
Jožica Drozg Slaček, učiteljica razrednega pouka na OŠ Sv. Ana	<ul style="list-style-type: none"> - vodi po učni poti, avtorica brošure z navodili za obisk učne poti
Martina Robič , vodja skavtov Lenart, Mihaela Berič, članica skavtske skupine Lenart	<ul style="list-style-type: none"> - dogovori o izpeljavi taborjenja, izposoja šotorov - pomoč pri kontaktiranju s skavti in nasveti

5.5 Kontakti

Glavne kontaktne osebe:

1. Anita Rojko, Občina Sv. Ana; tel. 02 729 58 80, anita.rojko@sveta-ana.si
2. Feliks Berič, Turistično društvo Sv. Ana; tel. 02 7032 098 , 041 460 597
3. Ana Šnofl, OŠ Sv. Ana; tel. 041 371 747 , ana.snofl@gmail.com
4. Irena Rola - Bek, OŠ Sv. Ana; tel. 031 568 879, irena.rola-bek@sveta-ana.org

Kontaktne osebe pod številkami 1, 3 in 4 se povežejo s turističnim vodičem, g. Beričem, ki prevzame obveščanje ostalih akterjev in kontaktira z vodjem obiskovalcev ter prilagodi potovanje in program njihovim željam. Mentorici obvestita glasbeno društvo in pripravita skupino učencev za delavnice. Pripravita tudi ves material za izdelavo izdelkov.

6. ZAKLJUČEK

Naše raziskovanje smo zaključili. Seveda pa se vsi zavedamo, da je to šele začetek nekega popotovanja in trženja naših proizvodov. Tukaj ne smemo pozabiti omeniti, da bomo projekt nadgrajevali, iskali vedno nove ciljne skupine in potek dneva tudi ustreznost prilagajali. Posneli smo tudi kratek dokumentarni zapis našega raziskovanja in pripravljanja poti, ki mu bomo dodali še posnetke s terena, ko bomo pot tudi preizkusili s skupino obiskovalcev. Najprej bomo ponudili naše popotovanje učencem in delavcem naše šole in poskusili izvesti naravoslovni dan (krajšo verzijo brez prenočitve, delavnice in lokostrelstvo ali taborništvo). Ta izkušnja nam bo v pomoč pri izboljšavi samega projekta in ponujene poti ter spremljajočih aktivnosti.

S pobudami iz ankete bomo nadgrajevali našo ponudbo in jo razširili, v kolikor bomo zaznali interes. Predvsem bomo razširili promocijo preko spletja in facebook profilov. Vse učence šole bomo pozvali k »oglaševanju« našega produkta. Obenem bomo na šolski spletni strani objavili tudi razpis za najboljšo idejo ali predlog novosti v naši ponudbi (seveda bomo najboljše ideje nagradili- skromno pa vendar).

Veliko smo se naučili, pri delu smo se zabavali, predvsem pa gojili medgeneracijske odnose in druženja. Stkali smo nova poznanstva in prijateljstva, ustvarjali nove ideje za preživljanje prostega časa v naravi in našli še marsikatero neodkrito znamenitost Ščavnische doline in kraja.

V današnjih časih, ko moramo poskrbeti za svojo prihodnost kakor tudi za razvoj domačega kraja, menimo, da smo s svojim delom naredili korak naprej. Že sedaj, pa tudi za v bodoče, smo morda prispevali k večjemu številu turistov ali uka ter zabave željnih ljudi, tako mladih kot malo starejših.

V časih, ko vse več presedimo pred ekrani, tako televizijskimi, kakor računalniškimi, je vsaka sprememba in potep v naravo dobrodošel. Naužijmo se svežega zraka, prisluhnimo tišini naših gozdov, travnikov, šelestenju vetra in žuborenju reke, razgibajmo se s sprehodom ali kolesarjenjem, pozabavajmo se v prijetni družbi vrstnikov ali odpotujmo v preteklost in se kaj novega naučimo.

Potovali smo v preteklost, delali v sedanjosti in razmišljali ter ustvarjali za prihodnost.

Imeli smo se »fajn«.

Pridružite se nam, zabavajte se z nami in se imejte »fajn« še vi.

7. LITERATURA IN VIRI

VIRI

Ustni viri in izjave informatorjev:

1. Ida Senekovič, 22.11. 2013, 16.00
2. Frida in Franc Ruhitel, 18.10.2013 15.30 in 22. 1. 2014, 15.15
3. Jože Rožman, 23. 11. 2013, 15.30
4. Janez in Martina Urbanič, 23.11. 2013, 17.45 in 12. 1. 2014, 14.30
5. Jožica Drozg –Slaček, 10.10.2013, 13.30

Anketa in spletna anketa za učence : (<http://skrci.me/potep>)

LITERATURA

1. BAJEC, Anton (uredniki) et.al. (1997). Slovar slovenskega knjižnega jezika; Državna založba Slovenije, Ljubljana.
2. EMERŠIČ, Metod. (2009). Slovenski taborники in skavti ; diplomska naloga.
3. FIŠTRAVEC, Andrej, et.al. (1984). Skavtstvo in taborništvo v Sloveniji; zbornik prispevkov.
4. JEMEC, Boris. (1996). Lokostrelstvo v osnovni šili; diplomsko delo; Ljubljana
5. KUKLEC, Tanja. (2004). Taborništvo kot oblika mladinskega turizma; diplomska naloga.
6. MEGLIČ, Jure. (2002) Taborništvo: Zgodovina in spomini; Založila ZTO, Kranj.
7. MERELA, Frane; ŠTEFANČIČ, Brane. (1990). Lokostrelstvo. Republiški odbor za šport, Ljubljana.
8. TOŠ, Marjan, ZEMLJIČ, Drago (urednika). (2009). Sveta Ana skozi čas, Zbornik Občine Sv. Ana; Založba Ostroga, Maribor.
9. URBANIČ, Gorazd, (2004). Ekologija in razširjenost mladoletnic v nekaterih vodotokih v Sloveniji; doktorska disertacija.

MEDMREŽJE

1. <http://sveta-ana.org/>
2. <http://www.archery-si.org/?viewPage=54>
3. http://www.itiniti.com/JB/naredi_sam/lok/lok.html
4. <http://www.sveta-ana.org/sola/sola-aktualno/992-kmetija-pri-fridi.html>
5. http://www.sv-ana.si/index.php?option=com_content&task=view&id=540&Itemid=387
6. <https://www.google.si/search?q=grafon%C5%BEeva+kmetija>
7. http://sl.wikipedia.org/wiki/Zveza_tabornikov_Slovenije
8. <http://skavti.si/>
9. <http://sl.wikipedia.org/wiki/Mladoletnice>
10. <http://web.bf.uni-lj.si/bi/ekologija/vode/urbanic/DISERTACIJA-Urbanic%20Gorazd.pdf>
11. <http://web.bf.uni-lj.si/bi/ekologija/vode/urbanic/>
12. <http://sl.wikipedia.org/wiki/Zlatovranka>

8. PRILOGE

Kazalo slik :

Slika 1: Člani raziskovalne skupine z zunanjimi sodelavci	9
Slika 2 Člani raziskovalne skupine z mentorico	9
Slika 3: V naravi	10
Slika 4 Cimprana "Viničarija"	11
Slika 5 Notranjost Grafonževe domačije	11
Slika 6 Aktivnosti pred domačijo	12
Slika 7 Taborniki pred šotorom	12
Slika 8 Grb Zveze tabornikov Slovenije	13
Slika 9 Ovce na kmetiji "Pri Fridi".....	13
Slika 10 Volneni izdelki.....	13
Slika 11 Mladi in lokostrelstvo.....	14
Slika 12: Mladi lokostrelci v naravi.....	14
Slika 13 Lok.....	14
Slika 14 Navodila za izdelavo loka in puščice.....	15
Slika 15: Predsednik TD in naš vodič Feliks Berič	19
Slika 16: Grafonževa domačija	19
Slika 17 Izdelki domačije Ruhitel	20
Slika 18: Kmetija Senekovič	20
Slika 19: Moka iz Rožmanovega mlina	20
Slika 20: člani ŠD pri nogometu.....	21
Slika 21 Člani KMN Lokavec	21
Slika 22 Logotip FS Sveta Ana	21
Slika 23 Gozd	29
Slika 24 Tisa.....	29
Slika 25 Ciklama.....	29
Slika 26 Mravljišče	30
Slika 27 Otroci na brvi čez reko Ščavnico	30
Slika 28 Štorklja.....	31
Slika 29 Zlatovranka	31
Slika 30 Mladoletnica.....	31

Kazalo tabel:

Tabela 1 Slovarček.....	32
Tabela 2 Sodelujoči in zadolžitve	34

Kazalo grafov:

Graf 1 Počitnice v naravi	16
Graf 2 Najboljše v naravi	16
Graf 3 Prostor za prenočevanje	17
Graf 4 Vrsta aktivnosti v naravi.....	17
Graf 5 Priprava jedi	18
Graf 6 Spoznavanje živiljenja in običajev	18

NAŠ LOGOTIP - Tarčko

Logotip je tarča, ki predstavlja zadetek ali izstrelitev v naravo. V njeni notranjosti – vrednostni krogi, so prikazane dejavnosti, ki čakajo obiskovalce. Barve narave (rjava, zelena) nam povedo, da bomo potep preživeli v naravi, med polji, travniki, gozdovi...

Avtorica logotipa je članica raziskovalne skupine Tamara Duh, z idejami pa so ga dopolnjevali vsi člani skupine.

Na potep v naravo-anketni vprašalnik

Pozdravljen-a! V okviru raziskovalne naloge na temo **Na zabavo v naravo**, sodelujemo v projektu **Turizmu pomaga lastna glava (28. festival)**. Naša tema je **Na potep v naravo** in želimo pripraviti dvodnevno druženje mladih ob zabavi in učenju. Potrebujemo nekaj informacij, zato te prosimo za sodelovanje. Hvala!

Spol (obkroži) M Ž

Starost (obkroži) 11-13 13-15 15-17 17-19 več kot 19

1. Si kdaj preživel počitnice v naravi?

(taborjenje, gorska koča, kmečki turizem...; pod drugo zapisi kje, če je bil odgovor DA)

DA NE drugo _____

2. Kaj ti je bilo najbolj všeč?

(izbereš lahko več odgovorov, pripisi svoj odgovor pod drugo)

sveži zrak, narava hrana aktivnosti druženje z vrstniki

drugo _____

3. V kolikor bi se ti ponudila priložnost, da bi preživel dva dneva v naravi, kje bi želet prespati? (izberi vsaj dve možnosti ali pripisi svojo zamisel pod drugo)

v stari kmečki hiši na seniku v gozdu v šotoru drugo _____

4. Kaj bi želet početi? (izberi vsaj dve možnosti, pripisi svojo zamisel pod drugo)

kolesarjenje plavanje pohodništvo lokostrelstvo

spoznavanje starih običajev drugo _____

5. Bi želet sam pripraviti kako jed?

DA katero jed (če si odgovoril z DA) _____

NE kaj bi želet jesti, če ne bi sam pripravljal jedi _____

6. Bi želet spoznati življenje in običaje na kmetih nekoč?

NE DA (če je tvoj odgovor DA, izberi vsaj dve aktivnosti ali dopisi svoj predlog)

od lanu do platna šolska učna pot mlinarstvo od ovce do nogavice

drugo _____

7. V ponudbo bi kot turistični delavec vključil ____! Ponudil bi ____!

(vprašanje je namenjeno dijakom 4.c SŠGT MB ali ostalim polnoletnim anketirancem; vpišite svoje predloge za aktivnosti, vrsto zabave in prehrano)

8. Bi nam radi še kaj sporočili ali pomagali z nasvetom? (vsake ideje in predloga bomo veseli)

Zanimivosti iz ankete za učence (grafični prikaz):

???

Pesmi:

<p>Domača hiša (ljudska)</p> <p>Tam kjer se čuje pesem, slavičkov lepa mila, tam poleg tega gaja, stoji domača hiša.</p> <p>Res revna je in stara, morda že prek sto let, al meni je pa dražja, kot celi, celi svet.</p> <p>Oboki so ji nizki, in s slamo je pokrita, v sadovnjaku gostem, je skoraj cela skrita.</p> <p>A v mojem srcu vedno, tak jasno se beli, četudi je uboga, od nje mi lepše ni.</p> <p>In tu je dobra mati, kmečka me rodila, in nauke mi zlate, v srce je vsadila.</p> <p>V hišici tej tekel, mi raj je mladih let, zato mi je pa dražja, kot celi, celi svet.</p>	<p>Sinoči sem na vasi bil (Slovenska narodna)</p> <p>Sinoči sem na vasi bil, na oni kraj potoka, slišal sem en mili glas, k' se moje dekle joka.</p> <p>Jokaj se, le jokaj se, saj si sama kriva: S' mela fanta zalega, zakaj s' ga zapustila.</p> <p>Jutri bo v Celovcu s'menj, tja gor ga bom peljala, al' ga bom zatavšala, al' ga bom prodala.</p> <p>Prav poceni ga ne dam, težko sem ga dobila, rajši ga domov peljam, še bolj ga bom ljubila.</p> <p>Žgance mu bom kuhala, z ocvirki zabelila, ko bo tiste dol pobral, še mlekca bom nalila.</p>
<p>V dolini tih je vasica mala (Lojze Slak)</p> <p>V dolini tih je vasica mala v večernem mraku vse že mirno spava le eno okno še odprto je na njem slonelo žalostno dekle.</p> <p>Vse že spava samo mesec sveti tja na oknu otožnemu dekleti in jo sprašuje zakaj da še ne spi zakaj tak grenke solze briše si.</p> <p>Slavček pel je pel je pesem svojo jaz tajila sem ljubezen mojo al' on odšel je odšel je daleč proč zapel zavriskal je v tihu noč.</p>	<p>Taborniška himna</p> <p>Dviga plamen se iz ognja, taborišča našega, ki pod goro mirno spava sredi gozda našega.</p> <p>Tam šotori se blestijo, prapor sredi njih vihra in oznanja vsej prirodi, kjer je tabornik doma.</p> <p>Poslušajte bratje, sestre, gozda jelovega spev, pesem velike prirode, tih gorski njen odmev.</p>

Povpraševanje -vodič

Osnovna šola Sveta Ana

Sveta Ana 14

SI-2233 SVETA ANA

telefon: +386 (0)2 72 95 870

faks: +386 (0)2 72 95 878

info@sveta-ana.org

<http://www.sveta-ana.org>

OŠ Sv. Ana

Sv. Ana 14

2233 Sveta Ana

Sveta Ana, 12.10.2012

Turistično društvo Sv. Ana
Sv. Ana 17
2233 Sv. Ana

Zadeva: Povpraševanje po turističnem vodiču in izposoja koles

Spoštovani g. Berič!

V okviru raziskovalnega dela pod naslovom Turizmu pomaga lastna glava- Na zabavo v naravo smo učenci OŠ pripravili dvodnevni potep po občini. Vključili smo lokalne znamenitosti, pokušino domače hrane, športne aktivnosti- kolesarjenje in bivanje na kmetiji. Na vas se obračamo s prošnjo za turistično spremljanje na tem popotovanju. Zanima nas tudi višina vaše dnevnice in cena izposoje kolesa. Povpraševanju prilagamo program dvodnevnega potepa.

Za vaš odgovor se vam že vnaprej zahvaljujemo.

Lep pozdrav, učenci in mentorici raziskovalne skupine!

Odgovor na povpraševanje - vodič

Feliks Berič
Sv. Ana 17
2233 Sv. Ana

Sv. Ana, 14.10.2013

OŠ Sv. Ana
Sv. Ana 14
2233 Sveta Ana

Zadeva: Potrditev povpraševanja o turističnem vodiču

Prejel sem vašo ponudbo za vodenje posameznih delov v okviru vaše dvodnevne ponudbe. Zahvalil bi se za ponudbo in vam hkrati sporočam, da se že veselim sodelovanja.

V naslednjih dneh se bom oglasil pri vas, da se dogovorimo za vse podrobnosti.

Cena vodenja bo 100 €.

Cena izposoje kolesa 6 €

Lep pozdrav

Feliks Berič

Povpraševanje – izposoja šotorov

Osnovna šola Sveta Ana

Sveta Ana 14

SI-2233 SVETA ANA

telefon: +386 (0)2 72 95 870

faks: +386 (0)2 72 95 878

info@sveta-ana.org

<http://www.sveta-ana.org>

OŠ Sv. Ana
Sv. Ana 14
2233 Sveta Ana

Sveta Ana, 12.10.2013

STEG Slovenske gorice 1
Trg osvoboditev 4
2230 Lenart

Zadeva: Povpraševanje po sodelovanju in izposoji šotorov

Spoštovani!

V okviru raziskovalnega dela pod naslovom Turizmu pomaga lastna glava- Na zabavo v naravo smo učenci OŠ pripravili dvodnevni potep po občini. Vključili smo lokalne znamenitosti, pokušino hrane, bivanje na kmetiji, taborništvo in kolesarjenje. Povpraševanju prilagamo program in potrebo po vodenju lokostrelstva in večera ob tabornem ognju.

Prosimo vas, da nam pošljete ponudbo za izposojo šotorov.

Na vaš e-mail smo vam poslali tudi program naše ponudbe.

Za vaš odgovor se vam že vnaprej zahvaljujemo.

Lep pozdrav, učenci in mentorici raziskovalne skupine!

Ponudba – šotori in taborjenje

STEG Slovenske gorice 1

Trg Osvoboditve 4

2230 Lenart

Sv. Ana, 14.10.2013

OŠ Sv. Ana

Sv. Ana 14

2233 Sveta Ana

Zadeva: Potrditev sodelovanja in možnost izposoje

Prejeli sem vašo ponudbo za sodelovanje pri izvedbi taborjenja in izposojo šotorov. Zahvalil bi se za povabilo in vam hkrati sporočamo, da se že veselimo sodelovanja.

V naslednjih dneh se bo naša predstavnica oglasila pri vas, da se dogovorimo za vse podrobnosti .

Cena vodenja taborjenja bo 40 €.

Cena izposoje šotorja 10 €

Lep pozdrav

Mihaela Berič

Osnovna šola Sveta Ana

Sveta Ana 14

SI-2233 SVETA ANA

telefon: +386 (0)2 72 95 870

faks: +386 (0)2 72 95 878

info@sveta-ana.org

<http://www.sveta-ana.org>

Datum: 12. 10. 2013

SOGLASJE

starš/-a _____
(ime in priimek staršev) otroka _____
(ime in priimek otroka) ki obiskuje _____
(razred, oddelek)

izjavljam/-va, da sem/sva seznanjen/-a in

SOGLAŠAM/-VA

NE SOGLAŠAM/-VA

(ustrezno obkrožite)

- s potekom festivala TPLG,
- z javno objavo rezultatov,
- z objavo imen in fotografij mojega otroka.

Obvezujem/-va se, da bo moj otrok

1. imel zahtevano opremo,
2. spoštoval pravice drugih učencev in delavcev,
3. skrbel za lastno zdravje in varnost ter ne bo ogrožal zdravja in varnosti ter osebne integritete drugih učencev in delavcev,
4. spoštoval dogovorjena pravila in urnik dela.

Če moj otrok NE BO UPOŠTEVAL navodil učiteljev oz. delavcev in bo s tem ogrožal lastno zdravje in varnost ali bo ogrožal zdravje in varnost ter osebno integriteto drugih učencev in delavcev, bom/-va otroka po telefonskem obvestilu učitelja odpeljal/-a domov.

Če ne soglašate z navedenim, prosimo, navedite razloge:

(kraj in datum)

(podpis staršev)

Mentorici: Ana Šnofl, Irena Rola-Bek

Ravnatelj: Boris Mlakar

Datum: 25. 1. 2014

IZJAVA O SEZNANITVI

Spodaj podpisani ravnatelj, Boris Mlakar, in mentorici raziskovalne naloge v okviru festivala Turizmu pomaga lastna glava – Potuj z jezikom, Ana Šnofl in Irena Rola-Bek, izjavljamo in potrjujemo, da so starši in učenci OŠ SV. ANA V SLOVENSKIH GORICAH seznanjeni:

- s potekom festivala TPLG,
- z javno objavo rezultatov,
- z objavo imen in fotografij svojega otroka.

Starši so prejeli soglasje in nam ga vrnili podpisanega.

**Mentorici: Ana Šnofl
Irena Rola-Bek**

Ravnatelj: Boris Mlakar

ŽIG

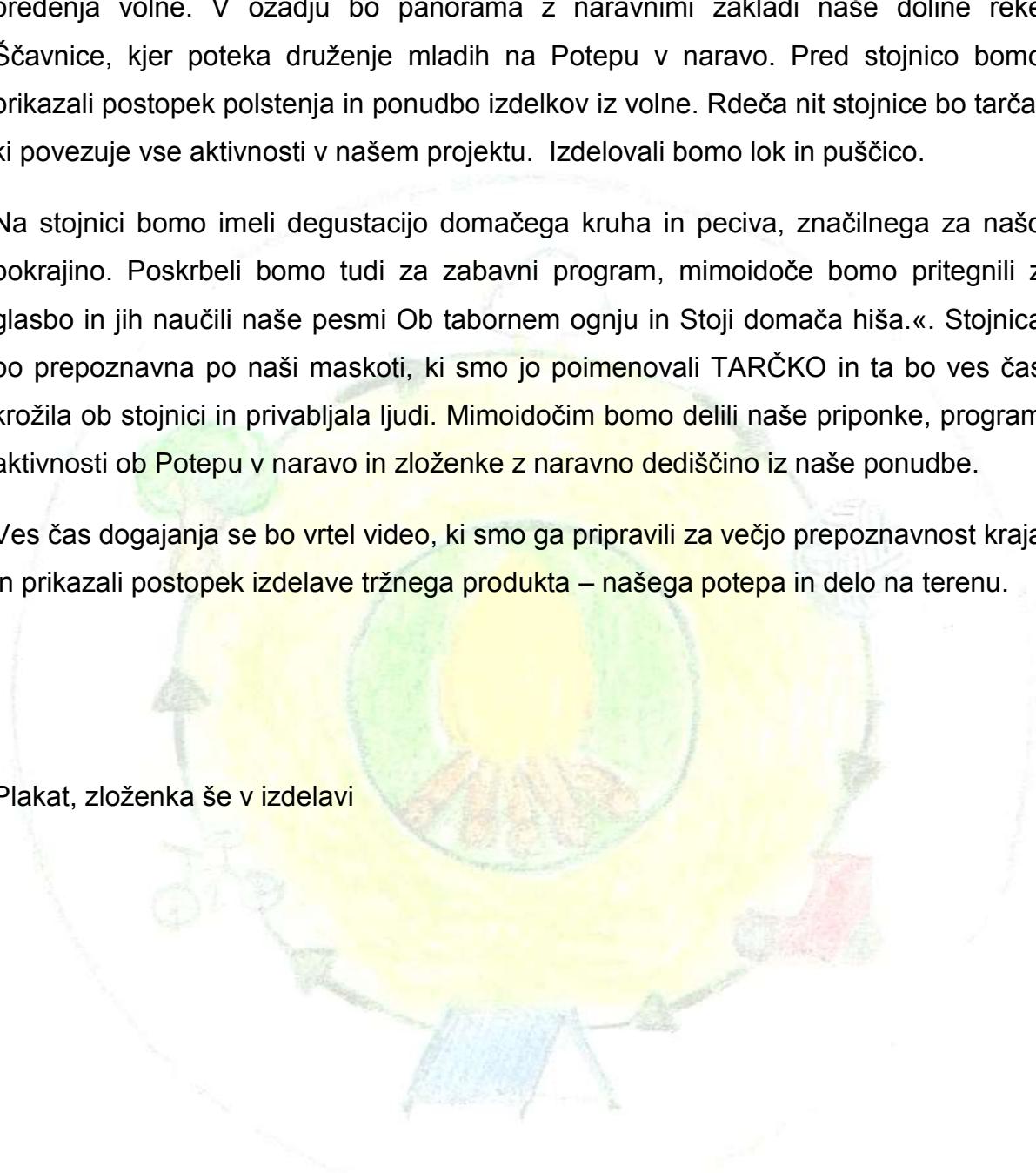
STOJNICA

Naša stojnica bo simbolično prikazovala bivanje ob tabornem ognju in prikaz predenja volne. V ozadju bo panorama z naravnimi zakladi naše doline reke Ščavnice, kjer poteka druženje mladih na Potepu v naravo. Pred stojnico bomo prikazali postopek polstenja in ponudbo izdelkov iz volne. Rdeča nit stojnice bo tarča, ki povezuje vse aktivnosti v našem projektu. Izdelovali bomo lok in puščico.

Na stojnici bomo imeli degustacijo domačega kruha in peciva, značilnega za našo pokrajino. Poskrbeli bomo tudi za zabavni program, mimoidoče bomo pritegnili z glasbo in jih naučili naše pesmi Ob tabornem ognju in Stoji domača hiša.«. Stojnica bo prepoznavna po naši maskoti, ki smo jo poimenovali TARČKO in ta bo ves čas krožila ob stojnici in privabljala ljudi. Mimoidočim bomo delili naše priponke, program aktivnosti ob Potepu v naravo in zloženke z naravno dediščino iz naše ponudbe.

Ves čas dogajanja se bo vrtel video, ki smo ga pripravili za večjo prepoznavnost kraja in prikazali postopek izdelave tržnega produkta – našega potepa in delo na terenu.

Plakat, zloženka še v izdelavi

Za kviz!**OŠ Sv. Ana (Na potep v naravo)**

V naši nalogi se pojavljajo nekatere besede, ki jih mogoče lahko uporabite za kviz: (Tabelo smo objavili na zloženki za promocijo poti.)

	Razlaga	Opombe
tisa	igličasto drevo ali grmovnica	raste na učni poti Sv. Ana
polstenje ali filcanje	postopek pridobivanja vlaknovine iz volne	delavnica na Potepu v naravo
štorklja	ptica selivka	domuje na dimniku šole Sv. Ana
zlatovranka	barvita ptica selivka, ki spada med ogrožene vrste	domovanje ob reki Ščavnici
navadna ciklama	zimzelena rastlina z vijoličnimi cvetovi	raste v gozdovih na naši poti
mladoletnica	nočnim metuljem podobne žuželke	njeno domovanje je reka Ščavnica
toplар	lesena stavba za shranjevanje sena – tudi kozolec	ogled na Grafonževi kmetiji
cimprača	preprosta mala hiša iz lesa in gline	ogled na poti- Veršičeva viničarija
zol	pokrit vhod s stopnicami	na domačiji Kramberger
štiberc	manjša soba v kmečki hiši	v Grafonževi kmečki hiši
pocinge	betoniran del pod širšim nadstreškom pri hiše	pred vhodom v Grafonžovo domačijo
gomila	žarno grobišče iz rimskih časov	v gozdu ob Krambergerjevi domačiji, na učni poti

Zap. številka	SSKJ	Domača beseda (Slovenske gorice)
1.		filcanje (polstenje) (postopek izdelave izdelka iz volne)
2.	kozolec - toplar	toplar
3.		cimprača (mala lesena hiša-lesenjača)
4.	nadstrešek	zol (nadstrešek s stopnicami k vhodu hiše)
5.	manjša soba	štiberc
6.		pocinge (betoniran rob na tleh ob zunanji steni hiše)
7.	gomila	gomila (gomilno grobišče, velik kup, pokrit prostor ali jama, v kateri je kdo pokopan -grob) -žarno grobišče iz rimskeih časov

nadstrešek -ška m (ê) streha nad kakim delom stavbe ali pred njim, navadno manjša

lesenjáča -e ž (á) knjiž. *lesena hiša, baraka*

štiberc -a [bəl] m (i) 1. nar. *manjša soba z vhodom iz glavnega stanovanjskega prostora v kmečki hiši, navadno za spanje: otroci so spali v štibercu*

tóplar -ja m (ó) nar. *dva vzporedna kozolca, zvezana s skupnim ostrešjem; dvojni kozolec, vezani kozolec*

tísa -e ž (i) *strupeno iglasto drevo ali grm z rdeče rjavim lubjem*

mladolétnica -e ž (ê) mladoletnice žuželke z dvema paroma neenakih kril, katerih ličinke živijo v vodi, *Trichoptera*

zlatovránska -e ž (â) zool. *zelenkasto modra ptica golobje velikosti, ki živi na obrobju gozdov, Coracias garrulus*

gomíla -e ž (i) 1. knjiž. *pokrit, zasut prostor, navadno jama, v katerem je kdo pokopan; grob*

Besed: zol, pocinge, cimprača, filcanje in polstenje ne najdemo v SSKJ